

Berlinde yapılan mühim görüşmeler Hitler - Ciano mülâkâtı esnasında İngiltereye taarruz işi de görüşüldü

Roma radyosu Alman kontrolü altında bulunan Fransa - İspanya hududunun kapatıldığını bildiriyor

Kont Ciano hususî trenle işgal altında bulunan Fransaya gitti

Alman devlet reisi Hitler kont Ciano ile görüşürken

Roma 7 (Hususi) — Hitlerle Kont Ciano arasında Berlinde yapılan mülâkâta matbuat büyük bir ehemmiyet atfetmektedir.

dir. Mülâkâta Alman hariciye nazırı Ribentrop ile Almanyanın Roma ve İtal (Devamı 7 nci sayfada)

Bir Amerikan harb gemisinin işaretini taşıyan şüpheli telgraf

Barry isimindeki Amerikan torpidosunun torpillendiğine dair bir radyo istasyonunun aldığı telgrafın yanlış olduğu anlaşıldı

Neuyork 7 — Reuter: Amerika Birleşik devletleri torpido muhriblerinin «Barry» - den aşağıdaki radyo telgrafı alınmıştır: «Bir Alman denizaltı gemisinin darbesini müteakib yavaş yavaş batıyoruz. Ambar - (Devamı 3 üncü sayfada)

Fenerbahçe millî küme şampiyonu oldu

Fenerbahçe Beşiktaş maçından heyecanlı bir safha

Alman beyaz kitabında çıkan vesikalar

Kafkasya petroleri hakkında Daladyenin bir mektubu ve bir protokol

Vesikalara dair bir gazetenin mütaleaları

Ankara 7 (A.A.) — Beş numaralı Alman beyaz kitabında çıkmış olan vesikaların neşrine devam ediyoruz.

Bu husustaki iki D. N. B. telgrafı aşağıdadır:

Berlin 7 (A.A.) — Hariciye nezaretinin yeni neşriyatının 6 numaralı vesikası başvekil Daladyenin 19 Sonkânun 1940 tarihli bir el yazısıdır. Bu vesikada şöyle deniyor:

General Gamelin ve amiral Darlan'dan Rus petrol sahalarının muhtemel tahribi için bir muhtıra hazırlamaları rica edilecektir.

Birinci şekil: Karadenizde Almanyaya mahsus petrol nakliyatının inkıtâa uğratılması bahis mevzuu olan bilhassa Alman gemileridir. Bu takdirde Rusya harbe sürüklenecektir.

İkinci şekil: Kafkasyada doğrudan doğruya müdahale.

Üçüncü şekil: Rusyaya karşı doğrudan doğruya tevcih edilmiş bir teşebbüs olmaksızın, Kafkasyada grupların ve müslüman ahalinin istiklâl temayüllerini tervih etmek.

Bir mukavelenin protokolü

Berlin 7 (A.A.) — Sekiz numaralı ve - (Devamı 7 nci sayfada)

Norveç sahillerinde 5 Alman gemisi torpillendi

Londra 7 (Hususi) — Norveç sularında bir Alman işe nakliye koluna taarruz eden bir İngiliz tahtelbahiri muhtelif fasıllarla 5 Alman nakliye gemisini batırmıştır. Son günlerde bu sahillere dökülen mayın lere çarparak batan Alman gemilerinin sayısı 12 yi bulmuştur.

Bergen benzin depolarına taarruz
Londra 7 — Amirallik dairesinin tebliği:

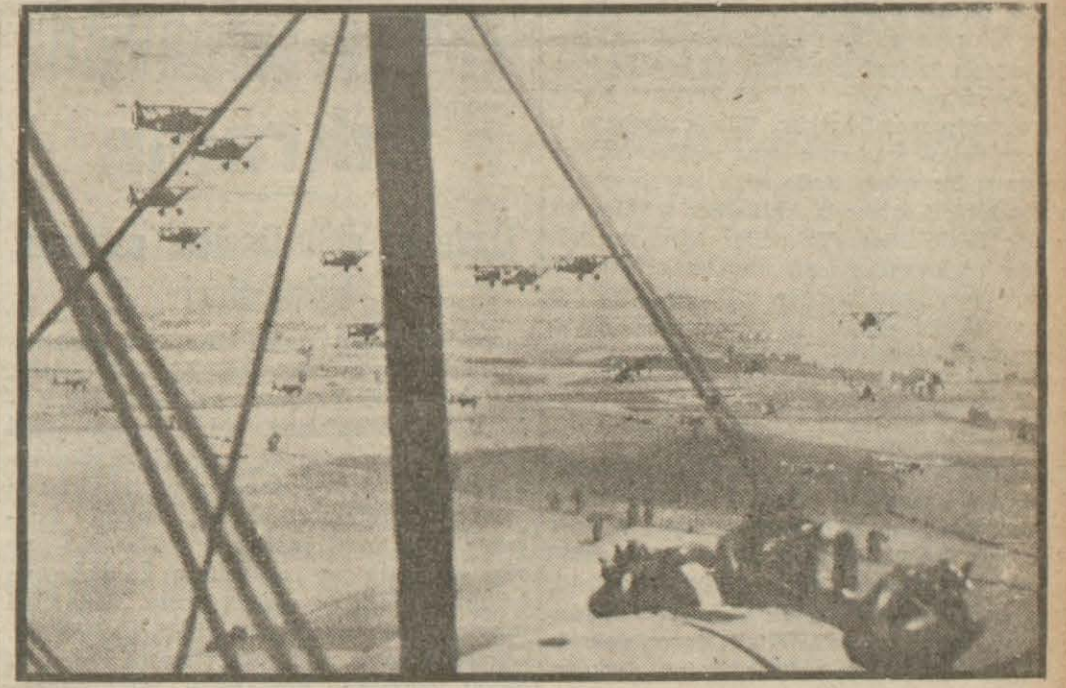
Donanma tayyareleri, bu sabah erken yaptıkları hücumda, Bergende Alman benzin depolarına ciddi hasarlar iras etmişlerdir. Benzin depolarına ve bir sarnıç gemisine, pike tayyareleri müessir bir seri hücum yapmışlardır. Hücumlar, hava daft bataryalarının şiddetli mukavemetine rağmen muvaffakiyetle neticelenmiştir. Tayyarelerimiz, geri dönerken, benzin depoları yanmakta ve hücumu uğrıyan montakanın büyük bir kısmı dumanlarla kapalı bulunmakta idi. Tayyarelerin hepsi salimen dön-

İskenderiyedeki Fransız filosu hâdisesiz silâhtan tecrid edildi

Amerika radyosuna göre

Fransız bahriyelileri İngilterenin yanında mücadeleyi tercih etmişler

Fransız amirallik dairesi iki deniz tayyare filotillasının Cebelüttrika hücum ettiğini bildiriyor

Tekrar silâhlandırılan Fransız tayyarelerinden birkaçı

Neuyork 7 — Columbia Broadcasting Amerikan radyosunun bildirdiğine göre, İskenderiyedeki Fransız filosu, İngiliz bahriyesi tarafından silâhtan tecrid edilmiştir. Vak'a iki filo arasındaki dostluk dolayısıyla hiçbir hâdisesiz vukubulmuştur. İngiliz makamatı, Fransız bahriyelerine memleketlerine iade olunacaklarını bildirmiştir. Fakat Fransız bahriyelileri, İngilizlerin yanında mücadeleye devamı tercih etmişlerdir. (a.a.)

Neuyork 7 (A.A.) — «Stefani» Vierges adaları önünde demirli bulunan beş Amerikan distroyeri İngilizlerin Martinikteki Fransız gemilerine ultimatom vermeleri üzerine vaziyeti kontrol etmek için bu adaya hareket etmiştir.

Martinikteki Fransız harb gemileri mukavemet karar vermişlerdir.

Cezair 7 (A.A.) — Fransız umumî is - (Devamı 3 üncü sayfada)

[MESELELER]

Sümer Bank fabrikasına memur olan Deniz ticaret mektebi mezunları

Münakalât Vekâletinin bugün bilfiil idare ve mürakabe ettiği müesseselerden birinde Yüksek Deniz Ticaret mektebidir. Bu mektebi bir defa gezmek derhane, yemekhane, yatakhane ve tatbikat sahalarını şöyle bir üstünkörü olsa dahi gözden geçirmek, oraya verilen ehemmiyetin, gösterilen itinanın ne kadar büyük olduğunu isbat etmeye kâfidir. Bilhassa talebenin imtihanlarında bulunanlar, nazariyat ve ameliyat itibarıyla mesleğe kabiliyetli denizci yetiştirmek hususunda büyük bir dikkat ve emek sarfedil-

miş olduğunu beyan etmekte müteffiklerdir. Hülâsa Deniz Ticaret mektebimiz, her suretle modern ve vücudile iftihar edilecek milli müesseselerimizden biridir ve belki de başlıcasıdır.

Bu mektep, bu sene mahdud miktarda ve belki sayısı birkaç onu bulmayacak mezun yetiştirmiştir. Herkesçe malumdur ki Deniz Ticaret mektebinden çıkan talebe için çalışma sahası ticaret gemileridir. Bunlar, hayata mülâzım kaptan olarak atılırlar. (Devamı 7 nci sayfada)

Sovyet elçisinin seyahati

Sovyet Rusyanın Ankara büyük elçisi Terentiev'in dün sabah Ankaradan şehrimize geldiğini yazmıştık. Elçinin bugünlerde Moskova'ya hareket edeceği ve bu seyahatin sırf sıhhi sebepler dolayısıyla yapılacağı söylenmektedir.

Resimde Rus büyük elçisini Haydarpaşa iskelesinde, kendisini karşılayan İstanbul Sovyet bankasının ve Rus kolonisi arasında görüyorsunuz.

Hergün

Fransız politikasının
Yeni devri

Yazan: Muhittin Birgen

Fransa sürprizli inkişaf halindedir. Zaten, Pétain hükümeti, mütekerre istemeğe karar verdiği gün, bu memleket için yepyeni bir siyaset devrinin başlamış olduğunu muhakkaktı. O zaman bu sütunlarda yazdığımız bir makalede, Fransanın, kışkırtıcı ağa dokunur dokunmaz küsererek kendisini mukadderata terkederken bir kılıç balığına benzemediğini, mutlaka aktif bir siyasete doğru gideceğini söylüyorduk. Kısa bir zaman içinde, hâdiselerin inkişaf tarzı bu görüşümüzün haklı olduğunu gösterdi.

Fransada bu yeni siyasetin inkişaf seyrini iyi taklib etmek ve onun mânasını iyi anlamak için herşeyden evvel, bu memleketin kafasında vâkı olan değişmeyi tanımak lâzımdır. Kısaca bu bahse bir göz atalım:

Tarihin bütün imparatorluklarında olduğu gibi Fransada da iki varlık vardır: Bir, Fransız milletinin vatani olan Fransa, diğeri Fransa maliye ve sermaye âleminin istismar ettiği müstemlekeler imparatorluğu. Birinci Fransa, bu memleket içinde asırların yoğurduğu millî bir kültür etrafında, Fransa topraklarına bağlı olarak toplanmış olan Fransızların müşterek vatanıdır. Fransanın tarihteki bütün kuvvetleri bu vatan dan fıskırışmış ve bu memleketin, cihan içinde yaptığı inkişaf hamleleri de hep bu kuvvetlere dayanmıştır. İkinci Fransa, büyük sermayenin memleketidir. Büyük sermaye için de vatan mefhumu para mefhumu ile çok karışmış bir mâna ifade eder. Bu sermayenin sahipleri arasında Yahudiler mühim bir varlık sahibidirler. Yahudiler için, yer yüzünde henüz vatan mefhumu teşekkül etmiş bulunmuyor. Eğer bir gün gelir, onlar da bir toprak sahibi olurlar ve orada yerleşirlerse Yahudilerin dimağında da bu mefhum teşekkül eder ve onun duygusu ve Yahudi kalbini titretmeğe başlar.

Fransa vatanının, Fransız cemiyetinin ve Fransızlık duygusunun teşekkülleri bakımından yeni Fransanın tarihini üç devreye ayırmak kabildir: Rönesans denilen devirde Fransada henüz Fransız milliyeti teşekkül halinde idi. Fransa, Fransız milletinin değil, Fransa topraklarına sahip olan aristokratların mülkü idi. Yahudiler için de aristokratlar için de «vatan» yoktur. Vatan duygusu ancak millet kütlelerinin müşterek kalblerinde yaşayan bir duygudur. Bütün Rönesans devrinde tedricen Fransız milliyeti teşekkül etti. Fransız halkında bir kütle şuuru, bir millî duygusu vardı. Krallar, nihayet milletin kütle kudretini tanımaya mecbur oldular.

Bu devirde Fransa, Fransızların müşterek malları olan bir vatanıdır. Millî Fransa bu vatanı yükseltmek, büyütmek, genişletmek ve kuvvetlendirmek ister. İşte Fransadaki bu meyil, onu İncilere ile karıştırmaya doğru götürmüştür. Avrupada kuvvetli ve hâkim bir rol oynamak isteyen, Avrupa haricinde kendisine servet hazineleri tedarikine çalışan bu Fransa, nihayet İngiltere ile mücadelede yedi. Mücadelelerin en şiddetli safhasının Napoleon devrine tesadüf ettiği herkes bilir. Fakat, bu mücadele o devre mahsus değildir: daha çok evvelden beri, iktidar tarihinin Merkantilizm devrinin ilhâbâren, bu mücadele kesafet kesbetmiş bulunuyordu.

Millî Fransa ile o zaman, artık katı sınırlı imparatorluk devrine girmiş olan İngiltere arasında, Napoleon devrinde en şiddetli safhasına girmiş olan bu mücadeleden Fransa katı surette mağlûb ve perişan oldu. O zaman da İngiltere tıpkı geçen harbede olduğu gibi ve bu defada yapamamış olduğu gibi Paris ve gizli bir çemberleme politikası tatbik etmişti. Napoleon'u çemberledi ve nihayet mağlûb etti.

1815 den sonra, Fransa, kendisini İngiliz politikasına teslim etti. Bu politika onu genlis bir imparatorluk yoluna götürdü. Fransa, bu sayede yeniden kendisini topladı, zengin oldu, refah gördü. Fakat, tarihte her devir hem kendisini yapan kuvvetlerin, hem de onu yıkacak olan âmillerin yaratıcısıdır. İmparatorluk Fransanın yapan kuvvetlerin yanı sıra, onu yıkacak olan kuvvetler de teşekkül ediyordu.

Fransayı yıkacak olan kuvvetler, «Paris» namını taşıyan yeni bir Fransa yaratıyordu. Nüfusü günden güne artan bu Paris imparatorluk Fransasının zengin ettiği bir zümrenin «vatanı» değil, «kametgâhi» oldu.

(Devamı 4 üncü sayfada)

TAKVİM

TEMMUZ											
Rumî sene 1856			8			Arabî sene 1859			Hizir 64		
Haziran 25			Resmî sene 1940			Hizir 64					
PAZARTESİ											
GÜNEŞ		C. Ahar						İMSAK			
S.	D.	2						S.	D.		
5	86							8	18		
8	53							6	84		
		Öğle	İkinci	Akşam	Yatsı						
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.				
V.	18	17	14	20	48	22	44				
E.	4	85	8	15	12	—	2	01			

Resimli Makale:

Bir hâdiseden çıkan ders

Eski harbe Fransa hariciye nezaretinin başına Alman düşmanlığı ile tanınmış olan Delekasse'yi getirmişlerdi.

Yeni nazır ilk günlerde kendisinden beklenen faaliyeti göstermekten uzak kaldı. Yorgun, çok dalgın görünüyordu. Günün meselelerini anlamadığı zamanlar bile oluyordu.

Dostları onun için:

— Muhakkak hastalanmış olacaktır, geçirir.

Dediler. Düşmanları ise bilâkis:

— Artık tamamen bunamıştır, hükümünü verdiler.

Delekasse bir gün nazırlar meclisi içtimainde mutadı ve hile muhavereye karışarak dalgın dururken birdenbire hüngür hüngür ağlamağa koyuldu. Arkadaşları etrafını alıp sebini sordular:

— Öğlum zabittir. Yaralı olarak Almanların eline esir düşmüş. Taşdığı isim anlaşılınca uğruyaacağı muameleden korkuyorum, dedi.

Delekassenin dalgınlığının sebebi buydu, sonraları geçti. Fakat hâdiseye derhal fena hüküm veren insanla vermeyen arasında bir haddi fasıl olarak kaldı.

Tarihten
FıkralarÖzdemir oğlu Osman paşanın
eğlenceleri

Özdemiroğlu Osman Paşa, on altıncı asrın, askerlik bakımından, bir harikasıydı. Pek küçük bir yaştanberi de içki kullanırdı. Zevk ve safasına, eğlencesine, güzel hizmetkar kullanmağa fevkalâde düşkündü. Bir aralık, 977 de, Yemen valiliğinden ayrılarak İstanbula gelmişti. Tuttuğu konakta, her gece, sabahlara kadar saz ve söz, hanende ve rekhasların kahkaha ve çığlıkları göklere yükseliyordu. Mahalleli toplanıp resmen şikâyet ettiler. Babâli de, Osman Paşaya resmen tebligatta bulundu. Fakat kahraman kumandan, bilâkis, hanende, sazende, ve rekhasların sayısını artırdı. Gece eğlencelerine devam etti. Bunun üzerine, sadrazam Sokullu Mehmed Paşa, paşaya ikinci bir emir gönderdi. Mahalleli rahatsız etmemesini, eğlencelerine devam etmeksizin arzusunda ise, sur haricinde bir konak tutmasını bildirdi. Osman Paşa eğlencelerinden vazgeçemedi. Sur dışında sadrazamı da fazla gücendirmek istemi de maiyeti alabilecek kadar ev yoktu. Yordu. Sur dışındaki çayırda çadır kurdu. Maiyeti ile çadıra çıktı, bu sefer, köçekleri, sabahlara kadar, etraftan seyretmişlerin gözü önünde oynattı.

Abdülhamidin garib huyları

Doktor Şpitzer, Abdülmecidin, kardeşi ve velilâhdi Abdülâziz hakkındaki düşüncelerini de şöyle naklediyor:

«1850 de Giride giderken vapurda bir gün padişah bana şunları söyledi:

— Herkes, kardeşimden korktuğumu, kendisini çok seven halk arasında bundan ötürü yalnız bırakmadığını, her yere beraber götürdüğümü söylüyor. Halbuki hakikati bilmiyorlar. Bu çocuk ele avuca sığmaz. Onu gözönünde bulundurmali. Seyahate çıkacağı haber alır almaz, hidetinden titriyerek yanına geldi. Kendisini böyle ebediyen mahpus mu tutacağımı sordu. Dünya yüzü görmek, müstakbel tebaamı, tanımak, onlara görünmek isterim dedi. Bu cür'etkârane sözler, başka devirde, başka kardeşe karşı çok tehlikeli olurdu. Fakat ben kendisine acıdım, yanına aldım. Mümkün olduğu kadar sevgisini kazanmak istedim. Fakat öyle hissediyordum ki, hiç bir lütuf onu memnun etmez. Her gün başka bir fikre saplanıyor. Meselâ, bugün, benimle beraber camiye gitmek istiyor, ertesi gün sadrazam olmak istiyor, daha sonra kendisini bir vilâyete vali tayin etmemi istiyor. Beni istiklâlinin ve saltanatının düşmanı görüyor.»

R. Ekrem

Bizim radyo ve beктаşı hikâyesi

Gazetelerde okuduğumuza göre, bizim müteveffa İstanbul radyosu, tekrar âlemi mevce teşrif ediyormuş. Allah kismet eder, başka radyolar da rahat bırakırsa İstanbul da sesini dinlemek mümkün olacak! Bu İstanbul radyosunun faaliyete geçeceği havadisi, bana, Ankara radyosunun daha bitip tükenmek bilmiyen teknik şikâyetlerinden çok, malûm bir Bektaşî hikâyesini hatırlattı.

Dede, bermutad küskün, ibiği düşük, heysesinin ve şisesinin dibi boş, derenin ba-

şına ilişmiş, kenardaki çamurlara elini daldırıp daldırıp çıkarıyor, avucunun içindeki killemiş çamuru sıkıp sıkıp bir tarafa koyuyor. Görmüşler ve sormuşlar:

— Ne yapıyorsun erenler?

Cevap vermiş:

— İnsan yapıyorum!

— Yahu, çamurdan insan olur mu?..

Cevap da nefis.. Bektaşî felsefesile tıka basa dolu:

— Neye olmasın, rızkını vermedikten sonra yap yap salver.

Bilmem, aynı cevabı İstanbul radyosu için de, şöylece tadel ederek vermek hatalı olur mu?

— Sesini işittiremedikten sonra, yap yap işlet!..

● Ve minelgaraib!

Okudum da, hayret ettim. Limanlar umum müdürlüğü, yeni memur alacağını ilân ediyor. Hayret! Denizbank mayne çarpmış gemi gibi paramparça olurken bir hayli memura yol verilmişti. Gene Denizbank ikiye bölünüp, Denizyolları ve Limanlar umum müdürlüklerine ayrılırken bir kısım memurlar açıkta bırakılmıştı. İçlerinden birçoğu vazifeye yerleştirilmeden, evvelâ Denizyolları imtihan açarak memur almağa karar verdi. İmtihanlar yapıldı. Bu sefer de, kazananlar tayin edilemedi. Şimdi de Limanlar idaresi memur olacak. İnsanların âdeta bu müesseselerin vazifesi memur çıkarıp, memur almak mı? diye, kendi kendine soracağı geliyor. Akla gelen ilk fikir şu: Oldu olacak, ikisi de aynı mahi-

YAZAN
Nusret Safa Coşkun

yette birer müessesesi, bari Denizyollarında ki imtihani kazananları limanlar umum müdürlüğü kabullen-

sin, lâkin akla asıl gelen sudur: Bazı daireler ve kadroları, liselerin eleme imtihanlarına benzedi. Bu hareketler biraz garib gelmiyor mu?

● 8 cümlede 18 tane «Siz»:

İnsanın kırkıdan sonra azdığı söylenirler haklı imiş meğer.. Nurullah Ataç da mütemadiyen Kez-bana, Ayşeye gazetelerde âşikane mektublar yazıyor. Anlaşılan Nurullah Ataç Ayşe adlı sevgilisine abayı pek fazla yakmış ki, ona hitab ederken çok heyecanlı-yor. Nereden mi anladım? Nereden olacak? Baksanıza 8 cümlede 18 tane «siz» ve «sizi» kelimesi kullanılmış..

Maazallah bu hatayı başkası yapsaydı münekkidi şehir, katline ferman çıkartırdı.

● Şair dediğin böyle olur:

Şu şiiri genç şairlerinizden biri yazmış: Ne hikmettir bu Yarab, ne güzel! Her halde yer yüzünde değiliz... Sahiden, biz neredeyiz sevgilim?

Gördünüz mü? Şair dediğin böyle olur. Bu hercümerç arasında dünyada olduğunu hatırlayamamak.. İşte yeni şiirimizin sihir-kâr kudreti..

● Bir mahalle yanmak tehlikesine maruzdur:

Dünkü gazetelerden birinde, «Dilekler, şikâyetler» sütununda Kasımpaşa bir okuyucu mahallelerinin aşab oluşundan ötürü, civarda bulunan enkazcının tahtayı günlerinin küçük bir ateşle tutuşması takdirinde bütün semtin yanmak tehlikesine maruz bulunduğunu yazıyor.

E, muhterem rakib okuyucu, şu İstanbulda yanmak tehlikesi bulunmayan bir mahalle gösterebilir mi?

Maşallah, İstanbulda küçük bir ateşle tutuşmayacak mahalleler olduğunu zannedenler de varmış! Nusret Safa Coşkun

Sözün kısası

Her yıl aynı dava

E. Ekrem Talu

Bugün Temmuzun haftası.. yaz mevsiminin üçte biri şöyle böyle geçti demektir. Bu memlekette, Eylülde yağmurlar başlar, havalar serinler, günler kısılır, yazlığa taşınmış olanlar kış tedariklerini düşünürler. Böylece, önümüzde yedi, sekiz hafta, yedi sekiz Pazar kalıyor. Civar sahil vapurları yaz tarifelerini bugüne kadar geçirttiler.. ve işin daha garibi, belediye halâ mesire yerlerinin, gazino ve lokantaların, çalgılı ve çalgısız bahçelerin tarifelerini tesbit edip de meydana çıkarmadı.

Her yıl bu dava aynıdır. Belediye iktisad işleri müdürlüğü bu işe sarılır, kendine göre bir tasnif yapar; bu tasnife göre bir de nisbet tarheder, daimi encümenin tasvibine arzeyerler. Orası, iktisad müdürlüğünün nokta nazarını kabul ettiği takdirde ona göre kararlaştrdığı esas kaymakamaklıkları bildirir; kaymakamaklıklar da gene bu esasa göre alâkadarlara tebligat yaparlar. Alâkadarlar bunun üzerine tarifelerini tanzim ile tasdik ettirirler. Ve nihayet bu muşaddak tarifeler, ilgili müessesenin göze görünür bir yerine asılır.

İşte her nedense, bu uzun muameleye mutlaka geç başlanılır. Haftalar gelir, geçer, halk ızrar edilir, bunılır, kavga eder, lânet eder, gazinocu itirazlara, şikâyetlere bıyık altından güler, bazan müşteriye hakaret ve te-cavüzde dahi bulunur, kimse müdahale etmez; tarife yoktur, tebliğ edilmemiştir ki müdahaleye sebep olsun. Hasılı bir acıklı hengâmedir ki hemen yazla beraber hitama erer.

Bu niçin böyledir? Hikmetinden sual olunmaz. Yaz, resmen 21 Haziranda başlar. İlkbaharın yazı dahil, sonbaharın ise yazdan haric olması bu iklimin icabıdır. Bunları herkes bilir. Öyle iken, yaz taallük eden her hazırlığı mutlaka yaz girdikten sonra görürüz.

Bir kere de, bu kötü an'anedden sıyrılacak, tarifeleri vesair tedbirleri kıştan hazırlasak ve vaktinde yetiştirsek, olmaz mı?

E. Ekrem Talu

Türk Okutma Kurumunun
kongresi

Türk Okutma Kurumunun senelik kongresi dün öğleden sonra Darüşşafaka Lisesinde toplanmıştır. Kongrede idare meclisi ve müfettişlerin raporu okunmuş, Kurum ve Darüşşafakanın 940 yılı mali bütçeleri görüşülmüş ve idare meclisinde müddetleri biten 4 azalığın yeni imtihan yapılmıştır.

Müteakiben yeni cemiyetler kanununa göre kurum ana nizamnamesinde yapılması icab eden taddilat görüşülmüş ve kongreye nihayet verilmiştir.

Maliye Vekili Ankara'ya döndü

Bir kaç gün evv'ü şehrimize gelmiş olan Maliye Vekili Fuad Ağralı dün akşamki eks-presle Ankara'ya dönmüştür. Vekil Haydarpaşa garında mali müesseseler erkânı ve dostları tarafından uğurlanmıştır.

Şehab'ın sabaha

Bir sual!

Harb sahası olan şimali Fransadan milyonlarca köylü ve şehrinin cenuba doğru akışı ihtiyar maraşal Penoni o kadar muztarib etti ki mütare, keyi imzalamasını sebeblerini izah eden nutuklarında sık sık bu faciadan bahsetti.

Alman seli önünde birkaç vilâyet halkı kaçıyordu. Manzara acıklı idi. Bozgun korkunçtu.

Bütün bu trajedi edebiyatı bol bol harcanarak ağır bir mütekerre imzalandı. Muhaceret durdu.

Şimdi bu ağır mütekerrekin tatbiki faslı başladı. Kâğıd üzerindeki kararlar bütün Fransaya hükmeden Alman erkânıharbiyesinin nezareti altında yerine getirilecektir.

Bu hükümlerin ayrı ayrı mânalarını vermeğe lüzum yok. Topyekün Fransa üzerinden yorgun alınmış bir çiplak adam vaziyetindedir. Bu adam yalnız çiplak değil, açtır, yaralıdır, mücirimdir ve hepsinden fazla ümitsizdir. Onu kısıvrak bağlayan eller den kurtulması ihtimadı yoktur. ve bu vaziyette hergün etinden, ciğerinden bir lokmanın koparıldığını görmeğe mahkûmdur.

Büyük milletlerin hayatında bu şekilde düşüp kalkmalar daima olmuştur. Fakat düşmenin şekli gibi ve kalkmanın ümidi de daima asilâne olmuştur. Birkaç yüz bin sivilin perisan vaziyette harb sahalardan kaçması bütün milletin mukadderatını değışti-recek bir felâket olmadığı gibi böyle tabii hâdiselerden heycana düşüp mukavemetini ve ümidini kaybetmek de kuvvetli bir devlet adamı için man-tıklı olmaz. Dün birkaç yüz bin mü-hacirin perisan haline ağıyan ihtiyar maraşal bugün kırk beş milyon Fransız eli ayağı bağlı, meçul akibete sürüklenip gidişinden müteessir olmuyor mu acaba?

Buehan Cahid

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Bir mecliste muharebenin daha ne kadar sürebileceği mevzuu üzerinde konuşuluyordu.

Çok okuyan, çok dinliyen, çok düşünen ve üç beş dil bildiği için boş vakitlerini de radyo makinesinin başında geçiren bir zat bu defa mutadı hilâfına ihtiyata lüzum görmeden:

— Dört sene, diye cevap verdi. Dinliyenler bu kat'î hükümün sebeblerini sordular. Şöyle söyledi:

— İngiltere şimdiki sulh yapsa her şeyi kaybeder, her şeyi kaybetmek için de sulh yapmaktan çekinir, harbe devam

edecektir, fakat yalnız başına kalmıştır, Amerikanın yardımını temin etmeye çalışmaktadır. Bunun için bir senelik bir zaman ihtiyac vardır, sonra Amerika hazır değildir, hazırlanması için de ayrıca bir senelik bir mühlet lüzum görülecektir. Bu şekilde iki sene geçecektir. Amerikanın iştiraki ile muharebe kızılsınca işe Japonya müdahale edecektir, o, arada diğer büyük devletlere sıra gelecektir. Bu şekilde umumleşen muharebe ise iki seneden az bitemez. Yekûn dört yıl eder, bu da hesabın asgarisidir...»

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Telgraf, Telefon Ve Radyo Haberleri

Fransanın siyasî ve içtimâî hayatı yeniden tanzim ediliyor

Berne 7 — D. N. B. ajansı bildiriyor: Havas ajansının verdiği malûmata nazaran, Fransız başvekil muavini Laval, Fransanın bütün siyasî ve içtimâî hayatını tebedül edecek ihtilâlci mahiyette bir teşebbüsü üzerine almıştır. Laval aynı suretle millet meclisi tarafından karar alarak, parlamentoyu sistemini ilga edip, başvekil Mareşal Petain'e, Fransız devleti için yeni bir kanunu esasî neşretmek hakkını vermek teşebbüsünü de üzerine almıştır.

Kendisinin de iştirak ettiği müteaddid parlamento azaları içtimâî hayatında, Laval, mezkûr azaları bu karar kabul etmeğe davet etmiştir. Buna sebep olarak da, totaliter devletlerle teşriki mesanın, normal ve vatana müfid bir surette yeniden teessüs edilebilmesi için Fransanın, yeni rejimini, totaliter milletler rejimi ile bir hizaya getirmesi lüzumunu ileri sürmüştür.

Yeni kanunu esasî alellâde bir taklidden ibaret olmayacak, Fransız karakterini nazarı itibara alarak, Fransanın kalkınmasını kolaylaştıracaktır. Bu kanunu esasî, kat'iyen irticakârane olmayıp, bilâkis içtimâî noktâ nazardan çok cür'etkâr olacak, ve hukuku, mesaiyi, aileyi ve vatani garanti etmekle beraber, devlete de hükûmaran oto ritesini iade edecektir.

Yerine tek bir parti kaim olacak olan siyasî partilerin ortadan kalkmasını mucib

kılacak bu islahat, Fransanın siyasî tarihinde hakiki bir ihtilâl teşkil edecektir.

Havas ajansına göre, millet meclisi tarafından bu projenin kabul edilmesinden hiç şüpheli edilmemektedir. (a.a.)

Övr gazetesinin mütealesi
Clermont-Ferrand 7 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor: Oeuvre gazetesinde Marcel Deat, şöyle demektedir:

Fransayı yeniden kurmadan evvel, Fransanın mahvına mani olmalıdır. Bizat mü-tareke mukavelenemesinin ruhuna göre, Fransa ve Almanya hükûmetleri, daimî münasebat halinde bulunmalı ve hareketlerini koordine etmelidir. Maddî lüzumlar, bu işbirliğini mecburî kılmaktadır. Fakat bu, aynı zamanda yüksek bir hikmeti siyasiye olmaktadır. Lâlettayın bir Fransa kurulacak değildir. Yeni Avrupa içinde bir Fransa vücûde getirilecektir.

Meb'usan meclisi yarın toplanıyor
Vichy 7 (A.A.) — Havas: Meb'usan meclisinin Salı sabahı ve âyan meclisinin de Salı günü öğleden sonra toplanacağı teyid eder gibidir. Bu toplantılarda, millî asambelenin Çarşamba günü yapılacak içtimâî hakkında kararlar verilecektir. Toplantılara 400 ilâ 450 meb'us ve âyan azasının iştirak edeceği tahmin olunmaktadır.

Siyaset ALEMİNDE

Versay muahedesi ve harb

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Versay muahedesi yapanlar asırlarca payidar olacak bir eser vücûda getirdiklerini ve ebediyete intikal edecek bir abide diktilerini sanmışlardır. Fakat bu eser mükemmel olmaktan çok uzaktı. Çünkü her millete güneş altında işgal edilebileceği kadar yer ayrılmak mümkün değildi. Hele istihkakından fazlasını isteyenleri memnun etmeye çalışmak hataların azı idi. Bilhassa, toprakları kemirilen ve bundan memnun kalmadıklarını açıkça söyleyen bazı büyük devletlerin vaziyetlerini nazarı itibara almak lâzımdı.

Bundan dolaydır ki bunu ve bunun gibi muahedeleri dünyaya kabul ettirmek dâyesinde bulunan devletler için hem kuvvetli bulunmak, hem de ittihad halinde yaşamak zarurî idi. Ümid edilmedi ki galibiyetin temin ettiği büyük menfaatlara güvenerek istikbalî düşünmemek ve kuvvetin kıymetini bilmemek, dahilde siyasi tefrikalara sebep oldu. Fransa, bilhassa solcu partilerin tesiri altında buna en ziyade kendini kapıran memleket haline geldi. İngiltere bütün ümî, dîni büyük donanmasına başladı ve hareket-siz kaldı. Akıl, iş iştin geçtikten sonra başa geldi.

Bu zaman zarfında, o vakte kadar mevcut olan kuvvet müvazenesi sîklet merkezini deşistirmişti. Muahedelerle harb sonunda ihdas edilmiş olan vaziyetin sun'îliği daha ziyade göze çarpmaya başladı ve böylece ilk sarsıntı Avusturyanın temellerini altüst etti.

Şimdi bunun tesirleri nerelere kadar uzanacak dersiniz? Uzaksarı dahi bulacak mı? Kürremizin sekinde de deşislikler yavaş mı? Bilinemez. Fakat Avrupada olan biten, bundan sonra olup bitecek şeyler için bir fikir verebilir. Harb, eskilerin tesirinden son derece korktukları fitne âfeti gibidir. Ne kendisi görünür, ne de ilk tesirleri hissolu-nur. Fakat bu felâket bir defa hükûmünü İra etmeye başladı mı: nerede duracağı, ne kadar sevi ne miktar tahrib edeceği bilinemez. Buzulan nizamları çok defa kuran harbler olmuştur. Fakat zaman gelir ki artık harb de nizâm kurucu bir vasıta olmaktan çıkar. Her şeyi yakan, yıkan ve bütün mevcudata düşman olan bir eîder haline alır. Bugünkü harb İste öyle bir istidâddadır. Bunun ak'ini idâda edenler, ya dünyanın tamamen bozulmasında menfaattar olan geniş öleide solcu kimseler, yahud da Persebenin gelişini Carsambadan kestiremeyecek kadar kısa görüşlü insanlardır. Birinciler kadar ikincilerden de bu dünya için ve bu dünyanın hür ve rahat bir nizama kavuşabilmesi için hayır yoktur.

Selim Ragıp Emeç

Mareşal Peten geçen harbde de bedbin imiş Puankarenin "Zafer ve mütareke isimli kitabından bazı parçalar

Londra 7 (A.A.) — Bale'de çıkan National-Zeitung gazetesi, Poincare'nin «zafer ve mütareke» isimli kitabından bahseden bir yazıda, mareşal Petain'in strateji ve siyasi vaziyetler karşısında hemen daima bedbin düşüncelere kapılmış olduğunu göstermektedir.

Makalenin muharriri, Poincare'nin kitabından cümleler alarak diyor ki: Clemenceau, 24 Mart 1918 de, Compiègne'de, Petain'i, fevkalâde bedbin düşüncelerinden ve İngiliz ordusunun muhakkak mağlûbiyeti sebebiyle harbin kaybedileceği hakkında söylediği sözlerden dolayı tahtie etmiştir. Foch, general Petain'in bu derece bedbin düşüncelerinden dolayı Clemenceau nezdinde şikâyetlerde bulunmuştur. Poincare, Petain'i hadiselerinde daima fena taraflarını gören ve bu sebeble çok acayib kararlar veren bir şahıs olarak tavsif etmektedir.

Londradaki kanaat, İsviçre gazetesinin bu hatırlatmasını pek yerinde olduğu merke-zindedir. Filhakika bu, mareşal Petain'in Fransayı Alman nüfuzu altında ikinci derecede bir Avrupa devleti gibi gören bozguncu düşünüşünün 1918 de Fransanın mağlûb ol-lacağı hakkındaki fikri gibi tarih tarafından tasvib edilmeyeceği hakkında Fransızlara bu düşünceye iştirak etmemek için iyi bir sebep daha vermektedir.

Yugoslav - Yunan iktisadî müzakereleri

Belgrad 7 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor: Yarı Belgradda Yunanistanla Yugoslavya arasında iktisadî müzakerat başlayacaktır. Bu müzakeratın başlıca gayesi, te-diyat meselelerini yeniden halletmektir. Bu iki devlet arasında mevcut olan kloring mukavelesi, Nisanda feshedilecek, yerine serbest döviz sistemi ikame edilmiş ve fakat bu sistem iyi neticeler vaxnetmiş.

İngiliz tayyareleri Tobruk limanındaki İtalyan gemilerini hasara uğrattı

Kahire 7 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetlerinin tebliği: İngiliz donanmasına mensub tayyareler, 5 Temmuzda Tobruk üzerine muvaffaki-yetli bir hücum yapmış ve gemilere sekiz tam darbe kaydelemiştir. Bilâhare yapı-lan bir keşif uçuşu göstermiştir ki, iki bü-yük gemi karaya oturmuştur. Bir geminin kığı derin surette suya girmiştir. Daha kü-çük bir gemi yana yatmıştır. Bir kruvazör ile diğer bir gemi tehlikeli vaziyette bulun-muştur.

Hâlen tesbit olduğuna göre, 6 Temmuzda Barolia üzerine yapılan hücumda a-

tilan bombaların yüzde kırkı, büyük bir askeri tahâşüdün ortasına düşmüştür. Bir düşman bombardıman tayyaresi ile bir avcı tayyaresi hasara uğratılmış, nakliye küt-aları ile diğer küt'alar şiddetli mitralyöz at-teşine tutulmuştur.

Donanmaya mensub diğer bir tayyare filosu, Sicilyada Catania ya hücum etmiş-tir. İki hangar üzerine tam isabet vaki ol-muş ve dört yerde yangın çıkmıştır. Bu yangınlar 32 kilometre uzaktan gözükme-kte idi. Tayyare meydanındaki binalarla a-telyelere bombalar atılmıştır. Bütün tayya-recilerimiz tam olarak dönmüştür.

İskenderiyedeki Fransız filosu hâdisesiz silâhtan tecrid edildi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

tihbarat servisi bildiriyor: Oranda üç büyük ve bir küçük Fransız gemisi karaya oturmuştur. Bretagne zirhlisından 200 kişi kurtulmuştur. Dunkerk, Provence ve Mogador gemilerinde 200 ki-şi ölmüş veya kaybolmuş, ve her rütbeden 40 kişi ağır surette yaralanmıştır. Liman mühendisleri karaya oturan gemilerin yüz-dürülmesi çarelerini tetkik etmektedir.

Deniz tayyare filosu silâhlendirildi
Vichy 7 (A.A.) — Havas: Fransız Amiralik dairesinin tebliği: Silâhtan tecrid edilmekte bulunan iki Fransız deniz tayyare filotillâsı, yeniden silâhlendirilmiştir. Bu iki filotillâ, Mers-El-kebir sukistesine iştirak eden İngiliz harb gemilerine Cebelütankda hücum etmiştir. Asgari bir büyük İngiliz harb gemisine isabetler vaki olmuştur.

Mütareke komisyonunun kararı
Roma 7 (A.A.) — Havas ajansının bir tebliği, İtalyanın, kendiliğinden, Fransız donanması ve hava kuvvetleri hakkındaki mütareke şartlarına daha elâstiki bir ma-hiyet verilmesini kabul ettiğini bildirmektedir.

Filhakika, bu elâstikiyeti talep eden Fransız telgrafi, Fransaya istediği serbestiyi veren Torino mütareke komisyonu ka-rarı ile yolda karşılaşmıştır. Berlin, Akde-niz hakkında kararlar almak için Romayı serbest bırakmıştır.

Fransız bahriyelilerinin İngiliz nişanlarını taşımaları memnu
Vichy 7 (A.A.) — Havas: Fransız amiralik dairesinin tebliği: İngiliz bahriyesinin terhis ilâh halinde bu lunan donanmamıza karşı yaptığı alçakça tecavüz sebebiyle, Fransız bahriyesine mensup sübayların İngiliz nişanlarını taşımaları memnudur.

Londrada Fransız gönüllülerinin kayda başlandı
Londra 7 (A.A.) — Fransız tebaasının general de Gaulle'ün gönüllü kuvvetlerine kaydedilmeleri için Londrada bürolar açılmıştır.

Oran hâdisesi etrafında münakaşalar
Londra 7 (A.A.) — Royter: Bir Vichy telgrafına göre, Fransız istihbarat komiseri B. Prouvost, radyoda bir nu-tuk söylüyor B. Çörçil'in Oran hâdisesi hak-kındaki nutkuna cevap vermiş ve İngiliz hü-kümetini «Petain hükûmeti ile temasa gir-mekten ise sert bir ultimatom vermesinden dolayı» tahtie etmiştir.

B. Çörçil ve bahriye birinci lordu B. Alexander, Orandaki Fransız amiralının «Sert bir ultimatom» aldığı hakkında B. Prouvost tarafından tekrarlanan yalanı ve İngiliz hükûmetinin Petain hükûmeti ile «Temasa geç-memesi» hakkındaki serzeniş reddedilemiş bulunmaktadı. B. Çörçil'in bildirdiği gibi, Fransız filosu Antilles adalarına gitmek fırsatı verilmmiştir. Fakat Bu hâdiseye, yalnız «Teslim olmak veya batmak» şikâretlerini süren Petain hükûmeti tarafından büyük bir ihtimalla daima gizli bırakılmıştır.

İngiliz hükûmetinin Petain hükûmeti ile temasa geçmeğe teşebbüs etmediğini söylemek de doğru değildir. Alexander'ın dediği gibi, bizzat kendisi, Bordo'ya gitmiş ve orada Lebrun, Petain, Baudouin ve amiral Darlan ile görüşmelerde bulunmuştur. Mütareke şartla-rının malûm olmasını müteakib de, Alexander ve amiral Dudley Pound, amiral Darlan'a yeniden şahsî hitablarla bulunmuşlardır. Alexander, bunların cevabsız kaldığını derin teessürle müşahede etmek mecburiyetinde kaldık, demiştir.

İngiliz ve Mihver devletleri filoları arasında nisbet

Londra 7 (A.A.) — İngiliz radyosu, yaptığı bir negriyatta, İngiliz, Fransız, İtalyan ve Alman filoları arasındaki nisbetleri te-barüz ettirmiştir. İngiltere 23, Fransa 7, İtalya 6, Almanya 4, İngiliz radyosu, bu rakamları verdikten

sonra mülâhazalarına şöyle devam etmiş-tir:

Fransa ile mütarekenin akdinden sonra, 7 puvanlı Fransız filosu, Alman ve İtalyan filolarına ilâve olunacak ve bunların nisbe-ti 17 puvana çıkacaktır. Bunun neticesinde de, dünyada hemen her yerde gemiler bu-lundurmak mecburiyeti olan İngiltere, Akdenizde mutlak hâkimiyeti terkedecektir. Fransız filusunun Mihver devletleri cüzü-tamlarını fazlaştırmamasının mümkün hü-tün vasıtaları önüne geçmek, İngiltere i-çin hayatî bir mesele teşkil ediyordu.

İngiltere, bu neticeye varmak için herşeye teşebbüs etti. Fakat bütün gayretleri boşa gitti. Bunun üzerinedir ki, İngiltere, O-randaki Fransız amiralına, ya teslim olmak veyahud Okyanus aşırı bir Fransız İlmanında silâhlarından tecrid edilmek talebinde bulundu.

Bütün, İngiliz ve düşman filoları arasın-daki nisbet aynı olarak kalmaktadır. Yani İngilterenin filosu, 22 puvan, Mihver devlet-lerinin filosu 10 puvandır.

Bir Amerikan harb gemisinin işaretini taşıyan şüpheli telgraf

(Baştarafı 1 inci sayfada)

lara su giriyor. Üç saat durabiliriz.» Hâdiseye, İspanya sahillerinden 400 mil açıkta vukuğelmıştır.

NeYork 7 (A.A.) — Royter: Amerikan «Bary» torpido muhribinden imdad aldığı bildiren «Mackay Radio», bilâhare, imdad işaretinin mahreci hakkında bazı şüpheler mevcut olduğunu bildirmişti. Şüpheli belbenden cihet, telgrafın «Bary» nin işaretlerini taşıyamaması idi.

Bahriye nezareti, yaptığı tahkikattan sonra, «Bary» torpido muhribi ile temasa geç-miş olduğunu ve bu geminin bir kazaya uğ-ranmış bulunduğunu bildirmiştir.

Rumen ekonomisinde değişiklikler

Bükreş 7 (A.A.) — «Stefani» başvekil Gigurtu millet partisi şefi sıfatile dün akşam radyoda söylediği bir nutukta bil-hassa Rumen ekonomisinin Avrupanın yeni nizamında büyük değişiklikler geçireceğine işaret etmiştir. Rumen ekonomisinin yeni vechesi memleketin zirai inkişafına ve ziraat erbabının hayat seviyesine istinad edecektir.

Başvekilin, Romanyanın iki büyük mih-ver devletinin çerçevesi içinde aldığı bir istikâmetin artık bir emrivaki olduğunu söylemiştir. Bu istikâmet ahval dolayısıyla it-tihâz edilmiş bir tedbir olmadığı gibi mu-vakkat mahiyette de değildir.

Romanya bu yeni istikâmet ile devletin eski an'anelerine avdet etmektedir. Bu an'aneler şimdi artık yeni olmanın hattâ hali hazırdaki ihtilâftan evvel bile vakayii takib edememiş olan bazı sebeplerle ihlâl edilmiş bulunuyordu.

Parlamento yaz tatiline başladı
Bükreş 7 (A.A.) — D. N. B. Parlamento, yaz tatiline başlamıştır. Parlatonun iç-tima devresine nihayet vermesi şu bakı-m-dan mühimdir ki, parlamento, siyasî mah-fillerin bekledikleri gibi Besarabya ve şimalî Bukovinanın terki meselesini müzakere etmeyecektir.

Litvanyada büyük bir yangın

Riga 7 (A.A.) — Litvanyanın Aluksne şehrinde büyük bir yangın çıkmış, 130 ev harab olmuştur. Birçok ölü ve yaralı vardır.

Almanya ile Yunanistan arasında ekonomik bir anlaşma yapıldı

Atina 7 (A.A.) — Royter:

Yunanistan ile Almanya arasında son haftalar zarfında yapılmakta olan ekonomik görüşmeler, bir anlaşma akdi ile neticelenmiştir.

Şimdiye kadar hesaplar bir mark müsavi 43 dirahmi üzerinden yapılırken, bundan böyle bir mark müsavi 46 dirahmi üzerinden yapılacaktır. İthalât ve ihracat kontenjanları fazlaştırmıştır. Yeni kontenjanlar, 1 Eylül'den itibaren mer'iyet mevkinde girecektir. Almanya ziraat maddeleri, ezcümle ü-züm ihracı için tedbirler alınmıştır. İki mem-leket arasındaki ticaret hacmi mühim nis-bette artmaktadır. Alman mallarının Yuna-

nistanı girmesini kolaylaştırmak için Yunan gümrük tarifelerinde tenezzüller yapılacak-tır.

Yeni anlaşma, yalnız Almanya hakkında değil fakat halen Almanyanın işgal altın-da bulunan memleketler için de muteber bu-lunmaktadır.

Yunan Kralı Alman elçisini kabul etti
Atina 7 (A.A.) — «Stefani» Kral George, dün Almanya sefirini kabul etmiş-tir.

Neşredilen bir kararname ile kullanılmış askeri eşya ve üniformaların satılması ve mezun zabıtların üniforma giymeleri menedilmiştir.

Alman tayyarelerinin akınları

Londra 7 (A.A.) — Hava nezaretinin tebliği:

Dün gece düşman tayyareleri İngilterenin şimalî şarki sahillere müteaddid hücum-lara teşebbüs etmişse de hava daflı bataryaları tarafından püskürtülmüştür. Düş-man, askeri hedeflere hücum edememiştir. Sahil civarında bir köyde bir kaç villa har-ab olmuştur. Bir kaç ölü vardır, yaralıların miktarı fazla değildir.

Fransız hükûmeti tarafından neşredilen haberler Alman sansürüne tâbi değilmiş

Cenevre 7 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor:

Fransız başvekilinin radyo ile neşrettiği bir beyanatta, Fransız hükûmeti tarafından neşredilen bütün haberlerin evvelce Alman makamatınca sansürden geçirildiğine dair,

ecnebi memleketlerde çıkan sayıların kat'iyen asılsız olduğu bildirilmektedir.

Başvekil, Fransız tebliğleriyle radyoda ve rilen haberlerin hiç bir Alman sansürüne tâbi olmadığını ilâve etmiştir.

İngiltere Amerika ve Kanadaya büyük mikyasta esliha sipariş etti

Londra 7 (A.A.) — Dün akşam res-

men bildirildiğine nazaran, Büyük Britanya şimdiye kadar en büyük esliha sipariş-lerini Kanada ve Birleşik Amerika'ya ver-miştir. Mühimmat nezareti, birkaç milyon sterlin kıymetinde çok mühim yeni sipa-rişlerin de verildiğini bildirmektedir. Bu siparişler mezkûr nezaret tarafından Ame-

rika ve Kanadaya şimdiye kadar verilmiş olan siparişlerin en büyüğünü teşkil etmekte olduğu söylenmektedir.

Kanadaya yapılan sipariş, doğrudan doğruya Kanada hükûmetine verilmiştir. Bir-leşik Amerika'ya verilen siparişler, orada bulunan İngiliz mübayaat komisyonu tarafından tevzi edilecektir.

Japonyada tek millî parti teşkil ediliyor

Tokyo 7 (A.A.) — Domei ajansı bildiriyor:

Amele sınıfının yegâne partisi olan «Sosyalist küteler» partisi bugün lâğvedilmiş-tir. Mezkûr partinin azaları, teşkil edilmesi Prens Konoye tarafından tasavvur edilen tek millî partiye itihak etmek niyetindedirler.

Suriyeli Şef şehbender katledildi

Kudüs 7 (A.A.) — Suriyeli şeflerden Şehbender, katledilmiştir.

General dö Gol mahkûm oldu

Toulouse 7 (A.A.) — Havas bildiriyor:

Sabık general de Gaulle, giyaben, askeri mahkeme tarafından 4 sene hapse ve 100 frank para cezasına mahkûm edilmiştir.

Şehir Haberleri

Eğlence yerlerinde fiyatlar alabildiğine yükseltiyor

Yaz ortası geldiği halde belediye tarifeleri hazırlanmadığından bunu fırsat addeden eğlence yerlerinde 100 kuruşa bir kahve satıyor

Belediye İktisad İşleri Müdürlüğü eğlence yerlerinin tarifelerinde tadilat yapacağı için bu hususta evvelce hazırlanmış olan listeleri daimi encümeninden geri almıştır.

Yeni tadilata göre lüks eğlence yeri olarak ayrılan lokantalarda tabldot yüz epli kuruştan yüz kuruşa, birinci sınıf lokantalarda yüz kuruştan yetmiş beş kuruşa indirilmiştir. Parkotel, Tokatlıyan, Perapalas, Taksim Belediye gazinosu, Tarabya Tokatlıyan, Yatklub ve birkaç lokanta lüks eğlence yeri olarak ayrılmıştır. Lüks eğlence yerleri dokuz, birinci sınıf lokantalar 47, ikinci sınıf lokantalar 54 kadardır. Üçüncü sınıf lokantaların adedi sayılmıyacak kadar çoktur.

Her sene olduğu gibi bu sene de lokanta, gazino ve emsali eğlence yerlerinin tarifeleri yaz ortası geldiği halde bir türlü hazırlanamamıştır. Geçen senelerden alınan tecrübelerden sonra bu seneki tarifelerin erken hazırlanması kararlaştırılmışken gene geç kalmıştır.

Belediyenin bu ihmali gören gazino ve lokantacılar fiyatları alabildiğine yükseltmiş, tasdikli tarifelerini ortadan yok etmişlerdir. Bu hususta malumatına müracaat ettiğimiz belediye müdürlerinden biri şunları söylemiştir:

— Henüz geçen seneki tarifeler müteberdir. Belediye, tarifelerini hazırladuktan sonra kazalara göndermektedir. Tarifelerin tablikle kaymakamlar meşguldür. Kazalardan bize de şikâyetler gelmektedir. Belediye müfettişlerinin adedi azdır. Bu işlerle kaymakamlar yakından meşgul olmadığı takdirde lokanta, gazino ve emsali eğlence yerlerindeki yolsuzluklarla başa çıkılmaz.

Belediye, gazinolarda konserler için bir tarife hazırlamış değildir. Konser veren gazino sahipleri müşteriden fazla para alamaz. Halbuki bize kadar gelen şikâyetlere göre alaturka konser veren eğlence yerlerindeki gazinolarda konser gecelerinde bir kahvenin yüz kuruşa kadar içildiği görülmektedir. Bu eğlence yerlerinde bizzat kaymakamlar da bulunduğu halde niçin müdahale edilmediğine hayret etmekteyiz. Bu yolsuzluklara belediye ne yapar?

Geçen sene eğlence yerlerinin tarifeleri hazırlanırken ve kontroller yapılmışken gayet titiz hareket edildiği halde bu sene hiç bir faaliyet göze çırpılmamıştır. Yeni tarife hazırlanıp tablikata geçilinceye kadar sonbahar mevsimi geleceği için bugünkü karışık vaziyet daha bir hayli devam edecek demektir.

Dünkü kazalar

Dün şehrin muhtelif yerlerinde muhtelif tarzda kazalar olmuştur. Sobacı Galib isiminde birisi dün akşam sarhoş olarak Kalyoncu caddesinde oturduğu 135 numaralı eve geldiği sırada, bahçede bulunan 3 metre derinlikteki kuyuyu görmemiş ve müvazenesini kaybederek içerisine düşmüştür. Bu anı düşüş esnasında başının muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmıştır. İstımdadı üzerine yetiştirilerek kuyudan çıkarılmış ve tedavisi yapılmak üzere Beyoğlu Belediye hastanesine nakledilirken hastane kapısı önünde ölmüştür.

Bir kız otomobil altında kaldı — Aksarayda oturan Perihan isiminde bir kız, Tophanede Karaköyden Fındıklıya gitmekte olan Beşiktaş - Fatih tramvayından inerek karşı kaldırıma geçmek istemiş, fakat bu sırada geçmekte olan 2191 sayılı otomobilin çarpması başının muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmıştır. Yaralı derhal Beyoğlu hastanesine kaldırılmış ve suçu şoför ya kalandarak tahkikata başlanmıştır.

Bir kamyon iki çocuğa çarptı — Şoför Hüseyinin idaresindeki 3874 numaralı kamyon Tokoparan caddesinden geçmekte iken bu sokağa caddeden Yağkapısında oturan 9 yaşında Sultana ile kucağında bulunan 2 yaşındaki Lepa isimindeki çocuklara çarparak her ikisinin de hafife yaralanmalarına sebebiyet vermiştir. Yaralıları hafif olan çocuklar Şişli Çocuk Hastanesine kaldırılmışlardır.

Bir cocuk dut ağacından düştü — Çengelköyünde, Oymak sokak 4 numarada oturan Alinin 9 yaşındaki oğlu Abdülkadir alle birlikte gittiği babasının ahbablarından İsmailin bahçesinde dut yemek üzere ağaca çıkmış, bir arka müvazenesini temin edemediğinden yere düşerek başının muhtelif yerlerinden ve belinden tehlikeli surette yaralanmıştır. Kazazede derhal Nümüne hastanesine kaldırılmıştır.

Erzurumda bir Üniversite haftası yapılıyor

Rektörün başkanlığında bir Üniversite heveti bugün Erzuruma gidiyor

Üniversite İdaresi bu sene ilk defa olarak hazırlanan «Erzurum Üniversite haftası» hazırlıklarını bitirmiş ve hafta programını hazırlamıştır.

Hazırlanan programa göre Üniversite haftası 13 Temmuzda Erzurumda açılacak ve 19 Temmuzda kapanacaktır. Üniversite İdaresinin, Üniversiteyi memleketin muhtelif merkezlerindeki vatandaşlarla temasa getirmek ve vatandaşlara yeni mevzular etrafında bilgiler vermek maksadıyla tertib ettiği bu Üniversite haftalarından birincisini bizzat Üniversite Rektörü Cemil Bilsel açacaktır.

Rektör Cemil Bilselin riyasetinde Hukuk Fakültesi dekanı Ali Fuad Başgöl, profesör Süddik Sami Onar, Tefik Remzi Kazancıoğlu, Muzaffer Güçhan, Kâzım Güçhan, Muhittin Erel, Sadı İrmak, Mükremin Halil ve Ziyaettin Fahriden müteşekkül olan Üniversite heveti bugün trenle Erzuruma hareket edecektir. Hevet 13 Temmuz Cumartesi günü Erzurum Halkevinde toplanarak temaslara başlayacak ve Rektör Cemil Bilsel bir nutukla Erzurum haftasını açacaktır. Hafta içinde hergün heveti dahil bulunan profesörler kendi ihtisasları dahilinde birer konferans vereceklerdir. Bu arada profesör Süddik Sami Onar hukuk bakımından şehir ve hemşeri, Mükremin Halil Erzurum tarihi, Sadı İrmak spor davamız ve Ziyaettin Fahri Türk İktisadîyatında Erzurumun mevkii, mevzular hakkında konferans vereceklerdir. Ayrıca muhtelif mesleki müşahabeler yapılarak Erzurumlular tenvir edilecek ve son olarak Ziyaettin Fahri halk edebiyatının milli edebiyatımızın inkişafındaki tesirlerini tebarüz ettiren edebî bir müşahabe yapacaktır.

Rektör Cemil Bilsel 19 Temmuz Cuma günü bir nutukla haftanın kapanışını bildirecek ve Erzurumdaki temaslardan neticelerinden bahsedecektir.

Erzurumda on bir umumî konferans verilecek, dört tbbî, üç hukukî, iki edebî ve bir şehircilik hasbihalî yapılacaktır.

Erzurum haftasından sonra Ağustos için, de de bir Hatay haftası yapılması ve orada da muhtelif mevzular etrafında konferanslar verilmesi düşünülmektedir.

TIYATROLAR

ERTUĞRUL SADI TEK tiyatrosu
Bu gece Beşiktaş Suad. parkta Yarı Gece Kadıköy Halk Sinema bahçesinde Karmakarışık
Ayrıca artistler revüsü

Rasid Rıza tiyatrosu Halide Pişkin beraber
Bu akşam Beşiktaş Alle bahçesinde Saçlarımdan utan Vodvil 4 perde

Millî Piyangonun 3 ncü keşidesi dün yapıldı

150.000 lirahk ikramiye tam bilet olan 43546 numaraya çıktı, bilet sahibi 150 bin lirayı tam alacak

Millî Piyango idaresi ikinci tertib plânının üçüncü keşidesini dün saat on yedide Ankara'da 19 Mayıs stadında kalabalık bir halk kütlesi huzurunda yaptı.

Yeni otomatik dolaplarla yapılan bu keşidede kazanan numaralar şunlardır:

150 bin lira kazanan

43546

50 bin lira kazanan

37759

30 bin lira kazanan

23728

15 bin lira kazanan

22749

10 bin lira kazananlar

49349 33718 37579 23480 21514

2000 lira kazananlar

Biletlerinin son üç rakamı (944) ile biten (50) bilet (2000) lira, onda bir hesabı (200) lira kazanmışlardır.

150 lira kazananlar

Biletlerinin son iki rakamı (04) ile nihayetlenen beş yüz bilet de (150) şer lira kazanmışlardır.

100 lira kazananlar

Biletlerinin son iki rakamı (33) ile nihayet bulan beş yüz bilet te (100) lira, onda bir hesabı (10) lira kazanmışlardır.

Biletlerinin son rakamı (8) ile nihayet bulan beş bin bilet te (20) şer lira, onda bir hesabı (2) lira alacaklardır.

Bu suretle bu keşidede kazanan 6059 bilete 620,000 lira ikramiye isabet etmiş bulunmaktadır.

Hergün: Fransız politikasının yeni devri

(Başarafa 2 ncı sayfada)

Şuna dikkat ediniz: Kırk milyon nüfusu olan Fransa yüzde 7.8 kadar naturalis edilmiş nüfus vardır. Bu nüfus, Fransız değildir. Ekserisi 1870 ten ve mühim bir kısmı da 1918 den sonra Fransız tabiyetine girmiş bulunan bu nüfusun pek büyük bir kısmı Pariste oturur. Bunlar müstemleke zengindir ve onların etrafında geçinen, onlara mensub olan insanlardır. Millî vatan hükümetlerinde, meselâ Türkiyede naturalisasyon şartları güç olduğu halde Fransa kolaydır. Bu kolaylığın sebebi de Fransa kanunlarında bu müstemlekeçler zümresinin tesirlerinin çok artmış olmasından gelir. İşte, Fransayı sımsıkı İngiltere politikasına bağlamış olan politikacı zümresi bu zümredir. Onlar için, Fransa demek, «müstemlekeçler» demektir. Fransanın müstemlekeçlerinin yaşaması imkânlarını daha ziyade İngiltereye yaslamak sıvasında gören bu zümre, bu sıvası bu defaki harbe ve geçen Haziranın ortalarına kadar sımsıkı muhafaza etti.

Maresal Pétain'in zevk ve safaya daldırıldığında bahsettiği Fransa, bu Fransadır. Bu Fransanın Fransız duygusu azdır. O kadar azdır ki, bütün müstemleke imparatorluklarında olduğu gibi, Fransa da «vatan» kelimesinin yanı başında bir metropol kelimesi vücut almıştır. Bu zümrenin dilinde Fransa bir Patrie «vatan» değil, bir merkez, bir metropol'dür. Hakikaten de bu Metropol zevk ve safaya dalmış, herşeyi ihmal etmiş, Almanyanın ne hazırladığını öğrenmediği bile ihmal etmiştir.

Daha ziyade dikkate layık olan şu tafsilâtı da ilâve edelim: 1918 den sonra Almanya, kendisinde henüz tesekkül etmekte olan müstemlekeci zümreden mahrum kaldı. E. linden bütün müstemlekeçleri almış olan Almanya'da, havadan geçinen insan çok a-

zaldı ve bu memlekette millî duygu, bir sure de bu sebepten dolayı kuvvetlendi. Bunun için, Fransa bu defaki harbe, karşısına sade tankın ve tayyarenin değil, bir de bu ruhun dikildiğini görecektir.

Tarihin bu tarzda tahlihi çok uzun bir meseldir. Biz bu bahsin derin taraflarını daha ziyade izah edecek değiliz.

Bu defaki muharebe, müstemlekeçleri değil, Fransayı tahrib etti. Bunun için yüreklerinde Fransa vatani için acı duyan bütün Fransızların kafaları da sarsıldı ve Fransızların istikbalini mutlaka müstemlekeçlikte değil, Fransız vatanının selâmetini aramak için girdiği kanaati bunların zihinlerinde yer etti. Bu yeni fikir, Fransayı kontinental bir politikaya doğru süratle yürümeğe sevketti. Cebelüttarıkın Fransız tayyareleri tarafından bombardımanı, Oran vak'asının mukabelesi, reaksiyonu değil, yeni bir Fransız politikasının, Napoleon devrine, bu defa büsbütün başka bir şekilde avdet kararını ilânı demektir.

Napoleon İngiltere tarafından mağlûb edilmiş olan bir «millî Fransız politikasının» müessesisi idi. Onunla beraber bu millî politika da mağlûb olmuş, Fransa, İngiltere'nin yanı başında ve Anglo - Amerikan nüfuz altında emperyal bir politikaya dönmüştü. Bu defa, Fransa da mağlûb olan sıyaset de bu sıyasettir. Fransa vatan ve Avrupa sıyasetine dönmüştür.

İsterseniz bu hâdiseyi, «Fransanın sıyaset tarihi», bu memleketi kat'î surette mağlûb eden kuvvetlerin yazdığı bir tarihtir. «tarzında da tefsir edebilirsiniz. Tefsirin ehemmiyeti yok; hâdisiye, bu hâdisedir ve istinad ettiği tarihî seyir, en vazih bir şekilde bu suretle izah edilebilir.

Muhittin Birgen

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 6616 lira 50 kuruş olan kaynak işleri için altı kalemden ibaret muhtelif şekil ve eb'ada (4700) aded Hususî Forma Kömürü 16/7/1940 Salı günü saat (15) on beşte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 496 lira 24 kuruşluk muvakkat teminat, kanunun tayin ettiği vesikalara tekliflerini muhtevî zarflarını aynı gün saat (14) on dörtte kadar komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (5431)

★ ★

Eskişehirde Devlet Demiryolları çırak mektebi kalorifer tesisatı projelisi bu tesisata aid boru sebebiyle ve mütemmim amelîyatının yapılması kapalı zarf usulü ve vahidi fiat üzerinden eksiltmeye konmuştur.

1 — Bu işlerin muhammen keşif bedeli «24000» liradır.

2 — İstekliler bu işe aid şartname, proje vesair evrakı Devlet Demiryollarının Ankara ve Sirkeci veznelerinden «120» kuruş bedel mukabilinde alabilirler.

3 — Eksiltme 22/7/940 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 16 da Ankara'da D. D. Yol dairesinde toplanacak Merkez İ Komisyonunca yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin teklif mektuplarıyla birlikte aşağıda yazılı teminat ve vesakî aynı gün saat 15 e kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

A — 2490 numaralı kanun hükmüne uygun 1806 lirahk muvakkat teminat,

B — Bu kanunun tayin ettiği vesikalara,

C — Bu iş için Münakalât Vekâletinden alınmış ehliyet vesikasî, ehliyet vesikasî için ihale tarihinden en az sekiz gün evvel bir istida ile Münakalât Vekâletine müracaatla bu gibi işlerden en az 15000 lirahk bir işi muvaffakiyetle başardıklarına dair ellerinde mevcut resmi vesikalara bu istidaya rapteylemiş olmaları.

«5748-3445»

Nafia Vekâletinden:

Eksiltmeye konulan iş:

1 — Bursanın M. Komalpaşa kasabasının feyzan sularına karşı müdafaa için yapılacak rihim duvarı inşaatı keşif bedeli (328.692) lira (78) kuruştur.

2 — Eksiltme 1/8/940 tarihine rastlayan Perşembe günü saat 15 de Nafia Vekâleti Su İşleri Reisliği su eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulü yapılacaktır.

3 — İstekliler, eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, bayındır işleri genel şartnamesi, fenni şartname ve projeleri 16 lira 43 kuruş mukabilinde su işleri Reisliğinden alabilirler.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin (16.897) lira (71) kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı gündün en az sekiz gün evvel ellerinde bulunan vesikalara birlikte bir dilekçe ile Nafia Vekâletine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır.

Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye iştirak edemezler.

5 — İsteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar su işleri Reisliğine mekubuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (3457) (5766)

Şirketi Hayriyenin iki vapuru Kireçburnu önünde çarpıştı

Dün saat 14 de Büyükdere iskelesinden İstanbula hareket eden Şirketi Hayriyenin 54 sayılı vapuru Kireçburnu istikametinde gitmekte iken, aksi istikametten gelen aynı şirketin 68 numaralı vapuru ile çarpışmıştır. Bu müsademe esnasında dolu olan her iki vapurun içerisinde de büyük bir telaş eseri baggöstermiş, fakat insanca hiçbir zayıt olmamıştır. Müsademe esnasında her iki vapur da burun hizalarından hasara uğramışlardır. Müsademenin ne suretle vukubulduğu henüz malûm değilse de bunun akıntıdan mütevellid olduğu zannedilmektedir. Gerek liman idaresi ve gerekse zabıta tahkikat yapmaktadır.

Akdenizdeki şileblerimiz geliyor

Akdenizdeki şileblerimizden inâl dün sabah limanımıza gelmiştir. Uzun müddet kendisinden haber alınmadığı ve Cuma günü limanımızda beklediği halde gelmediği çihetle merak edilmekte idi. Şileb Marsilya bombardımanı üzerine kafil ile birlikte Orana iltica etmiş ve bir müddet orada kaldıktan sonra malûm bir yol takibi ederek evvelki gün kara sularımıza gelmiştir. Gemide birkaç yolcu da bulunmaktadır. Bundan başka Tan şilebinin de yolda olduğu öğrenilmiştir.

İspanyol limanlarından birisinde bulunan Demir ve Mete isimli şileblerimiz henüz hareket etmemişlerdir. Bunların hareketleri hakkında buraya herhangi bir haber gelmemiştir. Maamafih bir hafta zarfında bunlardan da kat'î bir haber alınacağı zannedilmektedir. Gemilerin bu limanlarda tahmil işleriyle meşgul oldukları zannedilmektedir.

Dün gene Sarıyerde bir çocuk boğuldu

Sarıyerde Kireçburnunda 7 numarada oturan 11 yaşlarında Said isiminde bir çocuk yüzmek bilmediği halde yıkanmak üzere denize girmiştir. Fakat denize ilk daldığı anda dibe doğru sürüklenmiş ve batıp çıkmaya başlamıştır. Büyük bir korku içinde çırpan çocuğun vaziyeti uzaktan görülenler derhal imdadına koşmuş ve sahile çıkarılmıştır. Yapılan sun'î teneffüsün sonra tedavisi yapılmak üzere Büyükdere hastanesine nakledilirken ölmüştür. Belediye doktora tarafından yapılan muayene neticesinde çocuğun fazla su yutması neticesinde öldüğü anlaşılmış olduğundan define müsaade edilmiş ve cesedi velisine teslim edilmiştir.

Üniversite kâmpı leyli olarak Pendikte yapılıyor

Evvelce nihari olarak yapılmasına karar verilen yüksek mektepler, askeri kâmpının Pendikte çadırı olarak yapılması için Üniversite talim taburu kumandanlığına yeni bir emir gelmiştir. Kâmplara bugünden itibaren Pendikte başlanacaktır.

Ticaret Vekili dün şehrimize geldi

Ticaret Vekili Nazmi Topçuoğlu, dün sabahki Ankara ekspresile şehrimize gelmiştir. Vekil şehrimizde ticarî meseleler etrafında tetkiklerde bulunacaktır. Nazmi Topçuoğlunun buradaki tetkiklerini müteakib İzmir gitmesi muhtemeldir.

Florya plâjını belediye işletecek

Floryada belediye plâj ve gazinoları kiralyan müteahhid, ihale tarihinin üzerinden bir hayli müddet geçtiği halde icab eden kanunî şartları yerine getiremediğinden belediye ihale kararını bozmuş, plâj ve gazinoların idaresini bizzat üzerine almıştır. Dünden itibaren belediye memurlarının nezaretinde bulunan plâjlarda bilet satılmaktadır. Yalnız bu sırada bazı kimselerin müteahhiden para ile bir takım parçaları kiraladıkları öğrenilmiştir. Belediyece bunlara da mukavelelerin feshedildiği bildirilmiş ve bu plâjların idaresi de ellerinden alınmıştır. Belediyenin Florya plâjlarını işletmesi üzerine burada halkın istirahatine daha uygun bazı vesait yapılacağı öğrenilmiştir. Bu meydana bütün büyük plâjlarda olduğu gibi bir otomobil pistinin yapılması ve giriş kapılarının düzeltilmesi mevzuubahıdır. Bundan başka helâ ve düş yerlerinin modern bir şekilde tanzimi de düşünülmektedir.

Belediyenin bizzat plâjları işletmesi bu plâjların gazinolardaki fahiş fiyatların azaltılmasına da sebep olacaktır.

Paçavra ihracına müsaade isteniliyor

Hükümetçe görülen lüzum üzerine memleketten kırıntı kâğıd ihraçı menedilmiştir. Bu kararnamede gümrük tarifesinin 323 pozisyonuna dahil kâğıd kırıntısı ve eskilerle beraber paçavranın da ihracını menetmiş bulunmaktadır. Ötedenberi paçavra ihracatı istigal edenler kâğıd fabrikasının yalnız temiz kâğıdları aldığını ve bilhassa yünü paçavraları almadığını ileri sürerek bunların ihracına müsaade edilmesini istemişlerdir.

Bulgaristan ve Macaristandan eski kâğıdlara ve paçavralara büyük talepler vardır.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan bey bu kâğıd buhranına ne dersin?

... Kâğıd fabrikaları sellüloz ağırlıktan ihtiyacı karşılıyamyorlarmış.

... Bu kâğıdsızlığın neticesi ne olacak dersin.

Hasan bey — Belki kırtasiyeciliğin önünü almak gibi bir faydası dokunur.

Rasid Rıza tiyatrosu Halide Pişkin beraber Bu akşam Beşiktaş Alle bahçesinde Saçlarımdan utan Vodvil 4 perde

Fransız ordusu harb etmedi mi?!

5 ilâ 25 Haziran Fransa meydan muharebesi hakkında Berlînde, 3 Temmuzda, neşrolunan hülasa raporun sonunda Alman büyük zaferinin «ustaca ve fedakârlıkla muharebe eden bir düşmana karşı» kazanılmış olduğu zikrolunmuştur. Bu bir hakikat midir, yoksa Alman zaferinin azamet ve kıymetini düşürmemek için bilhassa söylenmiş bir söz müdür, yahud müta-reke yapan ve hattâ rejiminde bile fedakârlıklar göstermeğe hazırlanan Fransızların hissiyatını okşamak için iltizamla ilâve olunan bir cümle midir? İşte bunu araştırmak istiyoruz..

Dün bu hususta salâhiyetle konuşabilecek iki zatle bu meseleyi münakaşa ediyoruk. Yüksek rütbede ve görgülü bir sübay olan biri diyor ki, «Şimdiki Avrupa harbinde, muharib taraflardan canla ve başla dövüşen ve ciddi surette dövüşmek arzusunun yüreğinde besleyen yalnız üç millet olmuştur: Lehler, Finler ve Almanlar. Ne Fransızlar ve ne de İngilizler isteyerek tam dövüşmemişlerdir. Bununla beraber biz-zat yurdulari tehlikeye girmiş olan İngilizlerin bundan sonra hakiki surette dövüşecekleri umulur.»

Çok tecrübeler görmüş ve milletler tarihini bir münevver olan diğer sivil dostum ise: «Bir millet icabında yürekten silâha sarılmak için yüksek fedakârlık, cesaret ve şeref hislerinden mahrum bulunursa onun akıbeti vahim olur.» dedi ve ilâve etti: «Bir milleti harbeden soğutma ve onun savaşmak duygularını körleten müessirlerin başında ne gelir, bilir misiniz?»

— Sulh propagandaları.
Fransız yıllardanberi türlü sulh, insaniyet, enternasyonalizm ve komünizm fikirleriyle kâfi ve hattâ fazla derecelerde zehirlediği muhakkaktır. Fakat her şeye rağmen Fransızlar acaba iyi dövüşmemişler midir?!

General Gaulle, Londra radyosunda, Fransız ordusunun Almanların sayıca üstünlüğünden değil kâfi tankı yani zirhlî ve motörlü tümenleri olmadığından mağlûb olduğunu birkaç defalar söyledi. Ondan sonra, onun, Fransız enstitüsü müdürü profesör Saurat'ya, 30 Haziranda Londrada, Fransız mağlûbiyeti hakkında yaptığı şu beyanatını gazetelerde okuduk:

«... Belçikada ve Fransada harbin ilk safhasında yalnız 60 bin Fransız askeri ölmüş, belki 300 bin yaralanmış ve 350 bin kişi esir düşmüştür. Bilâhare esirlerin miktarı 600 bine çıkmıştır. Denilebilir ki, ordu harb etmemiştir. Ordunun harb etmemiş olması cesaret ve azim fikrinin noksanlığından değil, Fransız başkumandanlığının 1940 yeni Alman harb teknigini 1914 metodlarıyla mağlûb etmeğe uğraşmasından dir.»

Gaulle Fransız ordusunun (harb etmek istemediğini) değil harb etmediğini, verdiği ölü ve yaralı zayıfların azlığına rağmen

YAZAN Emekli general H. Emîr Erkilet

«Son Posta»nın askerî muharriri

men Almanların eline düşen Fransız esirlerinin çokluğundan istidlâl ediyor. Bu istidlâl tarzı doğrudur; çünkü canlal başla harbeden bir ordunun kendi ölü ve yaralıları fazla, esirleri de nisbeten az olur; aynı zamanda düşmana verdirdiği zayıflar da çok olur.

Fakat general Gaulle'ün Fransız ordusunun zayıflarını hakikate yakın bir surette gösterebilecek istatistiklerden henüz mahrum olduğunu söyleyebiliriz. Nitekim yukarıda bahsi geçen Alman harb raporu hülasasında «düşmanın ölü ve yaralı zayıflar hakkında henüz malûmat yoktur.» deniliyor. Ve buna dair, tahmin de olsa, hiç bir rakam zikretmekten çekiniliyor. Fakat buna mukabil 1,9 milyon Fransız askerinin esir alındıkları ve bunlar arasında 5 Fransız ordu komutanı ile 29.000 Fransız sübayının mevcut bulunduğu bildiriliyor. Almanlar, 5 Hazirandan itibaren Fransada cereyan eden muharebelerde 55 Fransız tümeninin bütün silâh ve teçhizatlarının harb ganimetleri olarak ellerine geçtiklerini bildiriyorlar. (Daha evvel Belçika, Flandr, Artuva ve Dunkerke imha edilen 15 Fransız tümeni bunlardan haricidir.)

Almanlar, 5 ilâ 25 Haziran Fransa muharebelerindeki kendi zayıflarını şöyle gösteriyorlar:

Ölü (subay, erbaş ve er)	16.800
Kayıb (subay, erbaş ve er)	9900
Yaralı (subay, erbaş ve er)	68.500
Yekûn	95.200

Takriben 100.000 demek olan 25 günlük Alman zayıflarını, Fransa meydan muharebesini yapan her üç Alman ordular grubunun 1,5 milyon raddesindeki muharib askerler mevcudlarına nisbet edilirse yüzde 6,3 olduğu meydana nisbet edilir.

Kezalik general Gaulle'ün yukarıda yazdığımız Fransızlar için tahmin ettiği 60 bin ölü ile 300 bin yaralı yani cem'an 360 bin zayıflar Fransızların Belçika muharebelerinin başında Almanlara karşı kullandıkları 70 kadar tümenlerinin takriben 840 bin raddesindeki muharib mevcudlarına nisbet edilirse yüzde 43 gibi müthiş bir rakam çıkar ki bununla Fransızların yalnız harb ettikleri değil hattâ fevkalâde iyi harb ettikleri neticesi bile çıkar. meğer ki Gaulle'ün verdiği rakamlarda büyük yanlışlıklar olsun. Onun için bu hususta hakiki rakamlar elde etmeden hükümlerde isticlal etmemek lâzımdır.

Bununla beraber bu rakamlar bazı hakikatler ifade etmiyor değildir. Bilâkis harblerde mağlûb olarak ric'at eden ordu-

larda galib gelerek hasmını takip edebilen ordulara nisbetle zayıfların umumiyetle daha fazla olacağı kaziyesi bir daha sabit olmuştur. Şüphe yok ki, general Gaulle'ün tahminen gösterdiği, 60 bin ölü ve 300 bin yaralının çoğu, Almanlarla muharebelerde değil, bilâkis ric'atlerde Alman uçaklarının bomba ve makineli tüfek ateşlerine kurban gitmişlerdir.

Fransızların iki milyona yakın esir vermeleri onların, bilhassa Şampanyada, Majinoda ve Vozj'larda yan ve arkalarından çevrilmiş yani onlara geri geri çekilecek ve kaçacak bir yer bırakılmamış olmasından dir.

Biraz yukarıda, takriben 70 Fransız tümeninin teşkil ettiği Fransız ordusunun muharib kuvvetlerini takriben 840 bin muharib tahmin etmiştik. Halbuki Almanlar yalnız 1,9 milyon esir aldıklarını bildiriyorlar. Bu sebeble bu iki rakam arasında bir tezad veya bir yanlışlık var gibi görünür, fakat ne tezad ve ne de bir yanlışlık yoktur. Ben Fransız tümenlerinin nihayet 12 bin mevcudunda olabileceğini tahmin ederek yalnız muharib Fransızları saydım, usulen, bir cepheye muhariblerin gerisinde, muharibler kadar ve belki onlardan bir miktar daha fazla, muharebe etmeyen fakat muhariblere erzak, cephane, ikmal öfradı, teçhizat, yedek parça, silâh ve her türlü malzeme yetiştiren ve muhariblerin kırılan ve dökülen harb vasıtalarını tamir eden, yaralıları tedavile meşgul olan velhasıl harbetmeyen fakat harbeden ordunun, muharebe kuvvet ve kudretini muhafaza etmesine yarıyan bir ordu daha vardır ki bunlarla beraber Almanlara karşı harbeden Fransız ordusunun umum mevcudu herhalde 2 ilâ 2,5 milyondan aşağı olmaması lâzım gelir ve işte Almanların eline 1,9 milyon esir düşmesi bu suretle mümkün olmuştur.

Fransız ordusunun bu derece büyük miktarlarda esir vermesi herhalde onun mutlak surette harbetmek istemediğine de delâlet etmez; çünkü yukarıda dediğimiz gibi Fransız ordularını bilhassa Şampanyada, Majino, Vozj'larda büyük kütleler halinde çevrilmişler ve esir edilmişlerdir. Bunun böyle olmasının sebebi ise Fransız ordularının harbetmek istememeleri olmayıp birinci derecede mes'ul olan Fransız yüksek seviye ve idare makamıdır.

Som, En, ve sonra Sen, Marn ve Şampanya muharebeleri sırasında biz bu felâketin vukubulacağını günü gününe haber vermiş ve Majino müstahkem hattının hattâ Renin vakit ve zamanile tahliye edilerek Fransızların bilhassa sol cemahta yani Sen'de kuvvet topharak müdafaa etmeleri lâzım geldiğini anlatmıştık. Bu suretle Fransız ordularını, bizce, harbetmek istemediler değil bilâkis, evvelâ Flandr muharebesinde (Devamı 7 nci sayfa)

Hâdiseler Karşısında

Kaçakçının hüneri

Bir eroin kaçakçısı yakalanacağına hissederek etmez, yanında bulunan otuz paket eroini yutmuş.

İzah etmek mecburiyetindeyim:

Yukarıdaki cümlede mürettib hatası yoktur.

Dalginlıkla rakamı yanlış yazmış değilim.

Tekrar ediyorum:

Otuz paket.

Tam otuz paket.

Evet, tam otuz paket eroin yutmuş. Hem başka başka zamanlarda değil, hepsini birden.

Hem de bu otuz paket eroin bir lâstik borunun içinde imiş. Lâstik boruyu da birlikte yutmuş.

Adamdaki gırtlak değil, meğer olukmuş. Lâstik boru da ayrıca bir kutuya konulmuş olsaymış, onu da yutacakmış.

Kaçakçılarının, kaçakçılık mesleğinde gösterdikleri bu harikulâde kabiliyete hayret etmemek mümkün olmuyor.

Bu gidişle, yakalanacağına hissedince, kaçak getirdiği bir çift ipek çorabı, bir kostümlük kumaş yutanları da göreceğiz demektir.

Bir fıkrâ vardır:

«Adamın biri bir hükümdarın karşısına çıkmış:

— Benim, müthiş bir hünerim var, demiş!

Hükümdar merak etmiş:

— Hünerini göster bakayım.

Adam, cebinden bir çuvaldız çıkarmış, çuvaldızı yere saplamaş, öbür cebinden de yirmi kadar dikiz iğnesi çıkarmış, dikiz iğnelerini teker teker çuvaldızın deliğine atmağa başlamış. Bu iğneler delikten geçip öte yana düşüyorlarmış. Adamın attığı iğnelerin hepsi bu tarzda çuvaldızın deliğinden geçip öte yana düşmüşler. Adam hükümdara dönmüş:

— İşte hükümdarım, benim hünerim budur.

Hükümdar, başmabeyncisine dönmüş:

— Bu adama yüz sopa attırın.

Demiş, iğneleri çuvaldızın deliğinden geçiren adam şaşırmış:

— Aman hükümdarım, benim ne kabahatim var ki?..

Hükümdar hiddetle bağırmış:

— Daha ne kabahatin olsun, bu faydasız hüneri elde etmek için sarfettiğin zamanı faydalı bir işe sarfedemez miydin?..

Şunu bunu yutan kaçakçılara ne ceza vermeli bilmem, çuvaldız deliğinden iğne geçiren adamın hüneri faydasız hünerdir. Kaçakçılarını ise faydasız olmak şöyle dursun, cemiyete zararlı bir hüner.

Kaçakçılar, esya yutmak hünerini, fıkranın hükümdar karşısında gösterseydiler, kim bilir onlara ne ağır cezalar verirdi.

İsmet Hulusî

GÖNÜLİŞLERİ

Okuyucularıma cevablarım..

G... G... rümuzele mektub yazan okuyucuma:

Sizin alleniz ve sizinle evlenmek isteyen genç kızın ailesi için size daha başkalarını muvafık buluyorlar? Bu ciheti iyice düşünün, onların düşünce ve kararları her ikinin için daha mes'ud bir istikbal vadedebileceği gibi, aksi de olabilir. Mademki çocuk denilecek yaşta değilsiniz, düşünün; iyi, fe, nayı, münasib olanı, olmyanı tercih eder, ona göre bir karar verirsiniz.

Mersinde R. H. ya:

Doğru düşünen, doğru hareket eden bir insan olduğunuzu biliyorum. Birinci mesele nasıl halledildi ise bu da halledilebilir, üzülmeyiniz. Bana kalırsa siz gitmeyiniz. Akranızdan birini göndererek, o çocuğu alıp sizin yanınıza getirsin, böylece vukuu mu-

temel hâdiselerin önü alınmış olur. Eğer böyle bir kimseniz yoksa, yani siz bizzat gitmek mecburiyetinde kalırsanız misafirliği de mümkün olduğu kadar kısa olmalıdır. Onu kırmayınız, aranızda hiç bir şey olmamış gibi hareket ediniz. Esasen bu tarzda hareket edeceğinize de eminim.

İstanbulda P. Üstün'e:

Karmakarışık bir vaziyet, onların kabahattir. Fakat belki sizin de var, çünkü birbiriniz nisbet verir tavırlar almışsınız. Onlar istiyor, sen istiyorsun, o adam hanginizin arzusunu yerine getirecek bilmiyor. Bunun iyisi muvakkat bir müddet için kocandan izin alıp allenin yanına git. Orada biraz kal, fan dinlensin. Gürültüden, kavgadan çekin, biraz sabırlı oluver, inşallah sonu hayırlı olur.

TEYZE

KADIN

Nasıl giyinmeli?

Ufak tefek ve kalçaları geniş olanlar

Ufak tefeksizdir. Kalçalarının da geniş. Ne yapmalısınız ki ve neleri yapmamalısınız ki hem kalçanızın genişliği farkedilmesin, hem boyunca uzun görünsün?

Şunları giyiniz:

a. Elbisinizin (manto, rop, tayyör ne olursa olsun) süsünü korsajında toplamalısınız. Bu suretle, bakanların dikkatini kalçanızdan uzaklaştırmış, vücudunuzun üst kısmına çekmiş olursunuz. Kesik, ceb, roba yerine hepsi bu işi görebilir.

b. Omuzlarınızı mümkün olduğu kadar geniş göstermeye çalışınız. Bu, kalçanızla büstünüz arasında bir tenasüb yapar.

Uzun görünmek için de:

a. Beli az sıkı, uzunluğuna kuplu, eteği az geniş modelleri beğenmelisiniz.

d. Dekolte iskarpiını konçları uzun ayak kabı ve şosonlara tercih etmelisiniz.

Şunları giymeyiniz:

a. Yassı şapka.

b. İri düğme.

c. Ağzı geniş kollar.

d. Kısa, bol etek.

e. Uzun konçlu ayakkabılar.

Çerkes fasulyesi

Taze fasulyeyi yıkayıp bildiğiniz şekilde ayıklayınız. Sonra suda kaynatarak haşlayınız. Kefirde süzünüz. Ve bir tabağa yayınız.

Kuru ceviz içini tuz, kırmızı biber ile havanda macun gibi dövünüz. Bir bezin içinde sıkıp yağın alınır. Biraz ekmek için —ceviz kadar olmamalıdır— suda ısılatınız. Cevizle birlikte havanda döverek birbirine karıştırınız. Üstüne kaşık kaşık fasulye suyu dökünüz. Boza kıvamına gelince tabaktaki fasulyenin üstüne gezdirin.

«Son Posta»nın edebî tefrikası: 66

GARİB BİR İZDİVAÇ

Nakleden: Muazzes Tahsin Berkan

Fakat bütün bunların benim size karşı olan muhabbetimi gidereceğini zannetmeyin.. bilâkis!

— Teşekkür ederim... Bittabi ilk duyduğum zaman biraz şaşırmıştım amma çabucak kendimi topladım ve bunu mühimsemekten vazgeçtim. Nusrat Beyin manevî evladı olduğumu çoktan biliyordum amma Mehpare Hanım meselesi pek yenidir.

Zeyneb büyük bir vakar ve soğuk kanlılıkla ko'üstüğü halde sesi bilâhittir titriyordu. Handan bunu fırsat bileerek onun ellerine sarıldı.

— Zavallı kardeşim! Sizi iyi tanıdığım cihetle Mehpare Hanım hakkındaki düşüncelerinizi tahmin ediyorum ve sizin gibi ince ve nazik bir kızın öyle bir kadına «anne!» demekten hicab duyaacağını biliyor, size pek acıyorum.

Bu sözler o kadar büyük bir hararetle söylenmişti ki Zeyneb âdetâ ondan şüphe ettiği için, bu kelimelerin arkasında bir maksad saklandığını düşündüğü için kendisine kızdı.

Fakat, Handan ne yapsa ve ne dese, onu sevmesine, ona yakınlaşmasına imkân yoktu.

★

Bunu takip eden haftalar içinde Handan Zeynebe karşı fevkalâde bir samimiyet gösterdi. Hemen hergün otomobile gelip onu zorla sokağa çıkarıyor, onu eğlendirmeye çalışıyordu.

— Bugünlerin sizin için ne kadar fena olduğunu, ne müz'ik bir hayat geçirmekte olduğunuzu tahmin ediyorum.

Bazan Mehpare Hanım'ı da davet ediyor, beraber sinemaya gidiyorlar, sinemadan sonra Beyoğlunda bir pastahane de çay içiyorlardı. Handan:

— Annenizi eğlendirmek için size yardım etmek istiyorum. diye ısrar ediyor ve Zeyneb her zaman «Mehpare hanım» dediği halde o, bilâkis «anne» kelimesi üzerinde ısrar ediyordu.

Zeynebe öyle geliyordu ki, Handan

sin işitebildiği zamanlarda bu «anne» ta birini kullanıyordu, onu en çok müteessir eden de bu idi. Çok eksantrik bir surette ve göze batan şekilde giyinmiş olan bu âdi kadının kendi anası olduğunu âlemin duymasından âdetâ bir eza hissediyordu. Bu sebeben, Handanın onları eğlendirmek ve gezdirmek hususunda ısrarı Zeynebi üzüyordu. Utanmasa bunu reddedecek ve kapıdan dışarı çıkmıyacaktı.

Vaziyet bu müşkül tarzda yürüyüp giderken bir gün bir başka üzüntü kapısı daha açıldı: Yavaş yavaş Turhan bey de eve gelip gitmeğe başlamıştı. Handan gülyap artık Zeynebe can ciğer dost olmuşlar gibi, kocasını da kıskanmaktan vazgeçmiş, onları görüştürmeyi bir iz-zeti nefis meselesi haline sokmuştu.

Turhanla ilk karşılaşmaları bir tesadüf eseri gibiydi. Bir gün Handanın otomobil Beyoğlunda bir mağazanın önünde dururken aynı dakikada mağazadan Turhan çıkıp onlara yaklaştı ve kendisini bittabi Mehpare hanımla tanıştırmak mecburiyeti hasıl oldu. Turhan o gün sadece hanımları selâmlayıp bir iki nezaket kelimesi söyledikten sonra durmadan uzaklaştı. Ancak o günden itibaren tesadüfler sıklıkla başladı. Sanki onların nereye gideceklerini önceden biliyormuş gibi her tarafta birdenbire karşılaşırna çıkıyordu. Ve nihayet bir gün, sözde karışım almak maksadıyla Zeynebin evine tekrar gelmek cesareti ni gösterdi. Onun bu hareketi Zeynebi fena halde kızdırmıştı. Handana bunu söylemek mecburiyetinde kaldı ve yapılan ithamlardan sonra tekrar Turhan beyin, bâhusus Halûkun bulunmadığı zamanda kendisini ziyarete gelmesinin doğru olmyacağını açıkça anlattı.

Handan, Zeynebin bu sözlerini büyük bir sadelikle kabul ederek artık mazininin tamamille silinmiş olduğunu, böyle bir şüpheye düşmek aklından geçmediğini yana yakula anlattıktan sonra bir gün bir kez kendi kocasını olarak Zey-

nebe getirdi. İkisinin de o derece samimiyet ve memnun bir halleri vardı ki genç kız fazla soğuk muamele etmenin büsbütün kaba ve nezaketsizce bir hareket olduğunu düşünerek çarnâçar bu ziyareti hoş görmeğe gayret etti ve o günden sonra Turhan bey de aralarına girdi.

Mehpare hanımın bu yakışıklı erkeğe hususi bir muhabbeti var gibiydi. Onu görür görmez yüzü gülüyor neşeli bir sesle konuşmağa başlıyordu. Turhana gelince, o da Zeynebin annesine karşı büyük bir hürmet ve riayet gösteriyordu. O kadar ki yaşlı kadını tamamilen kendisine cebzbetmeğe muvafak olmuştu. Hattâ bir gün Mehpare hanımla Zeyneb yalnız oldukları bir anda genç kız Turhanın ziyaretlerinden sıklıkla imâ edecek sözler söylediği zaman yaşlı kadını onun hararetle müdafaa etmişti.

— Aman cicim, o nasıl söz, böyle şeker gibi bir adam hoşla gitmez olur mu? Bahusus ki pek de terbiyeli ve nazik...

— Herkesin tabiatı bir olmaz ya; benim hoşuma gitmiyor. Eğer kocam razı olsaydı şimdiye kadar çoktan onlarla alâkayı keserdim ben, fakat Handan ne de olsa Halûkla akraba çocukları oldukları için hem onun, hem de kayınvalidenin hatırlarına riayet ederek sabrediyorum.

Mehpare hanım bu mükâlemeyi kısa kesmek istiyormuş gibi cevap vermeden odasına çekildi. Yemek odasında yalnız kalınca Zeyneb, niçin ve neden olduğunu kendisi de anlayamadan asabî bir buhrana düşerek ağlamağa başladı. Artık bu hayat onu çok sıkıyordu. Halûkla beraberken bu alelâcahib ömrü kısmen tabii gördüğü günler oluyordu, fakat şimdi, büsbütün yalnızken bu evde ne yaptığı kendisi de anlamıyor, bu garib yaşayışına bir mâna veremiyor, hattâ çok defa, her şeyi bırakıp kaçmak, uzaklaşmak, nerede olursa olsun, nasıl olursa olsun yaşamak, fakat bu muhitten ayrı olmak ihtiyacile yarıyordu.

(Arkası var)

Bunları biliyor mu idiniz?

Hâkim babanın avukat çocukları

Oklahoma

Gaynada hâkimlik eden F. Hiner Daf, bir mahkemede müddei ve müddealeyleh avukatları olarak karşısındalar her ikisi de avukat olan oğlunu ve kızını görmüştür. Hâkim baba avukat çocuklarının müdafaalarını dinlemiş ve kararını vermiştir.

Köylü ve kral

Vindsor dükünün büyük babası olan yedinci Edward, henüz York dükü iken Kana- daya girmişti. Bir sabah erkenden bisiklete binmiş, yalnız başına geziyordu. Yolda arabası devrilen bir köylüye tesadüf etti. Yardım için hemen bisikletinden indi. Köylü ile birlikte arabayı kaldırdılar. Köylü çok memnun olmuştu. Kendine yardım edenin ismini öğrenmek istediğini söyledi.

— Ben York düküyüm.

Köylü buna inanmadığını belli etmek için gözünü kırpmıştı:

— Ne iyi tesadüf, ben de sizin kuzeniniz, Rusya imparatoruyum!

Dünyanın en vahşi insanları

Vahşi insanlara bazı cenubi Afrika kabileleri arasında tesadüf edilmektedir. Fakat daha vahşi olanların Avustralyada bulunan birkaç zenci kabilesi olduğu tesbit edilmiştir.

Memleket Haberleri

Biga belediyesinin faaliyeti

Şehirde temizliğe ehemmiyet veriliyor. Belediyeler bankasından yapılacak istikrazla çok faydalı çalışmalara başlanacak

Biga (Hususi) — Yıllardanberi ihmal edilmiş belediye işlerinde, yeni reisün seçilmesinden sonra bariz bir faaliyet göze çarpmaktadır. Şu birkaç hafta içinde yapılan işler şunlardır: Köprübaşındaki muattal fabrika satın alınarak örnek fidanlığa ilave ettirilen geniş bir arsa ile burası tevsi olunmuştur.

Çanakale methalindeki bahçeler dahi istimlak edilmiş, antre için yeni bir çöze yolu açılması temin olunmuştur..

Belediyeler bankasından 50,000 liranın istikraz muamelesine başlanmıştır. Bu para ile şehirde sebze hâli, kanalizasyon yapılabilecektir.

Şehrin imarı için en önce lâzım olan şehir plânı dahi mütehasıs bir mühendise yaptırılacaktır. Şehrin temizliğine fevkalâde itina edilmekte, hergün bilâ fasıla çöp arabaları mahalleler arasında gezdirilmektedir. Cumhuriyet alanındaki şadırvan dahi temizletilmiş ve mermerleri bir inci gibi bembeyaz olarak meydana çıkartılmıştır.

Şehir sokaklarının her tarafına bağlanmakta olan kömür ve odun merkeplerinin hanlardan başka yerlere bağlanması yasak ve şiddetle menolunmuştur. Yakında, ka-

dınlara mahsus bir de asri helâ yaptırılacak ve mevcudları islah edilecektir.

Diğer taraftan burada mevcut arzuhalci dükkânlarla bazı evler belediyece istimlak edilecek ve yakında bunlar yıkılarak Cumhuriyet alanı genişletilecektir. Bu alana dikilecek olan Ebedî Şef Atatürkün büyük çaptaki mermer büstü daha şimdiden satın alınmıştır.

Biga köylüleri orağa girdiler

Bura köylüleri on gündendenberi orağa girmiş bulunuyorlar. Bütün halk, altın başaklı tarlalara yayılmış, işlerini daha hızlı tutanlar harmanlarına bile başlamışlardır. Geçen hafta yeni çıkan buğdayın kilosu altı buçuğa satılmıştır.

Bigada koza mizanı açıldı

Burada koza mahsulünün açık arttırmasını yapmak üzere Çınarlık mevkiinde bir koza mizanı açılmıştır. Mahsul rekoltesi iyi ise de fiatlar biraz düşüktür. Bugünkü piyasa mucibince iyi kozanın kilosu 42 ile 45 arasındadır.

Bigada taze fasulya bolluğu

Daha yeni çıktığı halde burada taze fasulyanın kilosu beş kurusa immiştir. İstanbul çekmediği için yumurtanın tanesi 35 paraya satılmaktadır.

Bigada bir küçüğün cinayeti

On iki yaşındaki katil arkadaşını bıçakla garalyarak öldürdü

Biga (Hususi) —

Burada geçen Sa - li günü çok feci ve kanlı bir hadise olmuştur. Şehrimizin Sakarya mahalle - sinde oturan ve afa - canlığıle meşhur o - lan Ali oğlu Şükrü isminde 12 yaşlarında bir yaramaz var - dır. Bu haşarı ve söz anlamaz çocuk, ge - ne kendi akrabala - rından belediye a - zası Hüsnünün ilk mekteb talebesinden Ni - had ismindeki küçük yavrusile kavgaladı.

Hadise günü, bir mahalle çocuğu ve yek - diğininin komşusu olan bu küçükler, gene herhanbi bir sebeble aralarındaki kavgayı tazelemişler ve kozlarını paylaşmak üzere bağlar arasına gitmişlerdir. Gider gitmez gene kavgayı tutuşan bu iki komşu çocu - ğundan bir hayli iri olan Şükrü, has - mını hemen altına alarak hâmil olduğu bü - yücek bir çakıyı varkuvvetile kasığına sap - lamış ve fırlatmıştır. Vak'a haber alınıp da tedavisine tevessül edinceye kadar hayli zaman geçmiş ve zavallı küçük Nihad, çok kan zayı ettiğinden bir saat sonra ö - l - müştür.

Küçük katil derhal yakalanmış ise de ya - şı itibarile cezal ehliyeti haiz olmadığından serbest bırakılmıştır.

Hadise, şehirde derin bir teessür uyan - dırılmıştır.

Bigaya çok faydalı yağmurlar yağdı

Biga (Hususi) —

Burada Haziranın 28 inci günü çok faydalı ve sürekli yağmurlar yağmıştır. Her katresi bir feyiz ve bereket olan bu yağmurlar şehrin bütün köyle - rine düşmüş, bundan rençber fevkalâde istifade etmiştir. Mısır ve bostan tarlaları çok faydalanmıştır. Şehir bağları, geçen gün esen bir sam yelinden biraz yanmış ise de hasarat pek fazla değildir.

Prostun Bursada tetkikleri

Bursa 7 (A.A.) —

Bir müddettenberi şeh - rimizin plân işle uğraşan mütehasıs Prost, mesaisini tamamlayarak şehrimize gelmiş bulunmaktadır. Bu münasebetle evvelki gün fevkalâde bir toplantı yapan şehir meclisi vali ve parti vilâyet reisi de dahil olduğu halde proje üzerinde tetkikat yapmış ve plâ - ni kabul etmiştir.

Prost, dün de valimizle birlikte Uludağa giderek orada Ankara Halkevi tarafından yapılması mutasavver bina için tetkikat yap - mışlardır.

Profesör ayrıca Çekirgedeki sıcak su mem - baları üzerinde de tetkikatta bulunmakta - dır.

Denizli vilâyet bütçesi

Denizli (Hususi) —

Denizli vilâyetinin 1940 mali yılı bütçesi yüksek tasdiğe ictiran etmiş olduğundan Dahiliye Vekâleti tarafın - dan vilâyete gönderilmiş ve tatbik mevkine korulmuştur.

Son Posta S P O R

Fenerbahçe millî küme şampiyonu oldu

Dün yapılan son maçlarda Fenerbahçe Beşiktaş, Galatasaray da Vefayı 5 - 2 yendiler

Dördüncü millî küme futbol şampiyonası dün yapılan maçlarla nihayetlenmiş ve bu iki devrelî maçların sonunda maruf Fener - bahçe takımı da ikinci defa olarak şampi - yonluğu kazanmıştır.

Fenerbahçeyi bu muvaffakiyetinden dolayı tebrik ederken önümüzdeki mevsim için di - ğer takımlarımıza da ayrı ayrı muvaffaki - yet dilemeği bir vazife biliriz.

Millî küme maçlarının son karşılaşma - larda Galatasaray - Vefa müsabakası dün Şeref stadının ilk maçı olarak yapıldı.

Vefalıların kadrolarını tamamlamaları i - çin bir hayli beklendikten sonra oyun saat beşe çeyrek kala başladı.

İlk akın müstesna Galatasaray hücumla - rı ile devam eden müsabakanın 6 ncı dakika - sında Cemil ortasını Eşfak ilk defa Vefa kaleğine soktu. 17 ncı dakikada gene Cemil - in pasile bu defa da Süleyman ikinci Gala - tasaray golünü attı.

Oyun umumiyetle ortalarda, fakat yavaş oynanıyor. Sarı kırmızılar baştanberi kur - dukları hakiki üstünlüğü muhafaza ediyor - lardı. 21 inci dakikada ortadan Hakkımın yaptığı şahsi bir hücumda güzel bir fırsat yakalayan Mehmed Vefaya bir sayı kazan - dirdi ise de 28 inci dakikada Cemil'in uzaktan attığı şüt üçüncü defa Vefa ağlarını buldu. Bu sayıdan 1 dakika sonra da deplasmanlı bir Galatasaray akınında Eşfak 4 üncü golü kaydetti. 41 inci dakika Celâl'in hatasından istifade eden Vefalıların Hakkımın ayağıle 1 - kinci gollerini attılar, ilk devre de 4-2 bitti.

İkinci kısma Vefalıları çok gayretli başla - dilarsa da Galatasaray baskısı tekrar hisse - dildi. Nitekim 10 uncu dakikada Gündüz 5 inci golü yaptı ve bu sırada sakatlanarak sahadan çıktı. Hakem de Cemil ile Vefalı Se - fer'i oyundan çıkardı. Bu suretle müsabaka bütünüyle yavasladı. Çok heyecanlı geçen da - kikalardan sonra maç 5-2 Galatasarayın ga - lebesile sona erdi.

Fenerbahçe 5 - Beşiktaş: 2

Günün ve millî kümenin son maçı Fenerle Beşiktaş arasında oynandı. Hakem Ahmed Âdemin idaresinde maça başlandı. Fenerbah - cenin Beşiktaş kaleline davanan seri bir hücumunda ve daha ilk dakikada Yasar pek yakından Fenerbahcenin golünü yaptı. Fe - nerbahçe kaleci Cihad, Esad, Melih ve K. Fikret'ten mahrum olmasına rağmen Fikret'in santraftaki iyi idaresile sık sık Beşik - taş kaleline tehlikeler geçiriyor. 22 ncı da - kıkada bir çarpmada sakatlanan Nazım o - yunu terkettiğinden Beşiktaş 10 kişi kaldı. Beşiktaş canlı oluncu. 30 uncu dakikada Eş - ref topu süre süre kaleye yaklaştı ve fevka - lâde bir şütle Beşiktaşın beraberlik sayısını yaptı. Bu golün sonra hircinleşen Fener müdafaası Beşiktaşların çekilmesi bir

netice vermeden devre 1-1 beraberlikle bitti.

İkinci devreye Beşiktaşın hücumla baş - landı. Fenerbahçe 10 kişilik Beşiktaşın hü - cumlarını kırkıktan sonra derhal vaziyete hâkim oldu. 30 uncu dakikada kornerden ge - len topu Basri sıkı bir vole atışla kaleye so - karak Feneri galib vaziyete getirdi. Fener - bahçe mütemadiyen hâkim oynuyor. On ki - şilik Beşiktaş takımı tamamilen müdafaayı tercih etti. M. Ali mütemadî kurtarılar ya - pıyor. Nihayet 22 ncı dakikada bu vaziyet mukadder akıbeti verdi. Karmakarışık olan Beşiktaş kaleci 22 inci dakikada Yaşarın a - yağıle 3 üncü golü de verdi.

Bu gol Beşiktaş hareketi getirdi. Fener kalecisi bir kaç kurtarıcı yaptı. Bunu Haya - tinin muhakkak bir gol fırsatını kaçırmaması takip etti. Fakat mukabıl Fener hücumları - na Beşiktaş müdafaası dayanamıyor. Mü - dafaların tutamadığı bir akında Yaşarın gü - tü kaleye çarparak geri geldi. Basri yetti - şerek sıkı bir vuruşla Fenerbahcenin dördün - cü sayısını yaptı. Bir dakika geçmeden Hak - ı boş kaleye topu atamıyarak yüzde yüz bir gol daha kaçırdı. Kaçan bu sayılar Beşiktaş - ın mukadderatını tayin etmişti. Dört gol - lük farkın verdiği hızla Fenerbahçe müte - madiyen sıkıştırıyor. Beşiktaş forved hattı - nın da iştirakle garib ve karmakarışık bir müdafaaya yapmaktadır. 35 inci dakikada Şe - refe yapılan favul yüzünden penaltı veril - di. Hakki bunu gole çevirerek Beşiktaşın 2 ncı sayısını yaptı. İki dakika sonra Beşiktaş müdafaasının bir hatası gene bir gole mal ol - du. Faruk sağ aşıktan koşarak beşinci sayı - yı kaydetti. Bundan sonra tamamile tadını kaybeden oyun 5-2 Fenerbahçe lehine net - celendi.

T. Özerengin

Alemdarsporun faaliyeti

Geçen yıl beden terbiyesi teşkilâtınca tes - cil edilmiş olan Alemdarspor klübü, kış bir zamanda iyi bir çalışma sayesinde bir müddet evvel deniz ve boks şubelerini de aç - mıştır.

Klübün boks şubesi sporcuları önümüzde - ki müsabakalarda iyi bir netice elde etme - lik için devam ve sistemli şekilde çalışmak - tadırlar.

Dün yapılan serbest güreşler

Dün Kadıköy sahasında yağlı ve serbest güreş yapılmıştır. Esaslı bir hazırlığa isti - nad etmiyen bu müsabakalar şu suretle ni - hayetlenmiştir. Yağlı güreşler:

Akhisarlı Mehmed Ali — Çatalcalı Süley - mana galib.
Molla Mehmed — İzzetli Enver ve Düz - celi Mustafaya galib.
Akhisarlı Mehmed Ali — Şileli Rifatla be - rabere. (Devamı 8 inci sayfada)

Millî küme şampiyonasında takımların son vaziyeti

	Oyun	Galib	Berabere	Mağlûb	Attığı	Yediği	Puan
Fenerbahçe	14	11	2	1	49	17	38
Galatasaray	14	9	2	3	45	19	34
Muhafızgücü	14	6	2	6	35	30	28
Gençlerbirliği	14	7	—	7	31	27	28
Beşiktaş	14	5	3	6	37	40	27
Altay	14	4	4	6	24	42	26
Altınordu	14	4	1	9	23	45	23
Vefa	14	2	2	10	20	45	20

Trakyada çeşidli mahsul çok bol

Çorlu (Hususi) — Çok faydalı mevsim yağmurları yağmakta olduğundan bu sene hububat gibi mısır, kavun, karpuz ve em - bali mahsulâtın da çok bereketli ve bol ola - cağı tahmin edilmektedir.

Hasat zamanı gelmiş olduğundan bura ziraat muallimliği emrine 10 tane orak ma - kinesi verilmiştir.

Bu makineler bir makinistin nezaretinde ye köy işlerinde çalıştırılacaktır. Yaz köy - lümünün en çok çalıştığı ve adama muhtaç olduğu bir mevsim olmakla işini bir an ev - vel bitirebilmek için kazancının bir kısmını buna bula vermekten kurtaran bu makineler sevincele karışlanmıştır.

Çorlu ziraat muallimliği nezaretinde Çorlu ve havalisinde muhtelif şekillerde muzır çekirgeler imha ve kargalarla müca - dele yapılmaktadır.

Avrupa trenlerinde seyrüsefer intizamı sağlandı

Edirne (Hususi) — Avrupa trenleri ara - sında seyrüsefer intizamı sağlandı gene başgö - terdi. Karaağaçtan Avrupaya ve bilhassa Avrupadan İstanbula geçen ekspres ve konvansiyonel katarlarındaki gecikme hem - en hergün vukubulmakta ve bu teahhüt bazı gün 3-4 saate kadar varmaktadır.

Aynı zamanda bu gecikmeler Edirne - İstanbul arasında hergün karşılıklı işliyen yolcu katarlarında da vardır.

Akyazıda yumurta büyüklüğünde dolu düştü

Izmit (Hususi) — Akyazıda yumurta büyüklüğünde dolu yağmış ve mahsulât bu yüzden çok zarar görmüştür. Son yağan yağmurlar da üzümlere zarar vermiştir.

Kahraman paraşütçülerimiz Babaeskide

Babaeski (Hususi) — Trakyamızın bazı yerlerinde ve bu meydana kazamızda ya - pılan uçuş ve paraşüt atlamaları binlercehalkın alkışları arasında yapılmıştır. Gönderdiğimiz resim sonsuz bir sevgi ile tayyarelerimizi karşılayan halkı gösteriyor.

— Ya?!

— Evet.. villaya gitmeden evvel mü - deiumümü ile beraber dolayırken..

Forten hemen soldaki yola saptı. Bu, iki tarafı ağaçlık, dar, iki üç adımda bir sağa, sola kıvrılan bir yol idi. Emniyet mü - fettişi, o metruk yapıya geldiği zaman or - talık iyice kararmıştı. Batmak üzere bulu - nan güneşin ışığı, tozlu camlardan, he - men hiç giremiyor gibiydi. Bu pavyon iki ödadan mürekkebebdî. İçi hemen hemen çıplak gibiydi: Bir iki tane eski hasırlı is - kemle ile bir ayağı kırık bir tahta masa vardı. Forten ceb elektrik fenerini yaktı ve ışığını etrafına gezdirmeye başladı.

— Demek siz daha evvel buraya girdi - niz?

— Evet... Cumhuriyet müddeiumumisi ile beraber. Evvelce de söyledim ya.. bir sigara ağızlığı bulduk... Fakat bu ağızlık eskiden kalmış olabilir, çünkü, yazın bu - şaya.. ağık çiftler gelir bazan..

— Bu pavyon da Marukinin köşküne mi aiddir?

— Hayır... Orman ve bu köşk beylik - tir..

— Müfettişi etrafı büyük bir dikkatle gözden geçiriyordu:

— Hiç tereddüd etmeden diyebilirim ki buraya iki kişi gelmiş.. bak.. şu iki is - kemle yanyana konulmuş.. senin.. hiç o - lmasa müddeiumuminin gözüne çarpmadı mı?

— Biz şöyle bir girdik, çıktık... Fakat, siz ne arıyorsunuz bay müfettiş?

Müfettiş çömelmiş ve lâmbasını, kam - burlaşmış döşeme tahtası üzerinde gezdir - meğe başlamıştı.

— Çok şükür ki buraya şöyle bir girip çıkmışsınız... Yoksa, mühim bir izi boza -

Boranofun Esrarı

Son Postanın Zabitâ Romanı

— No. 8 —

bilirdiniz.. Pek yakın bir zamanda iki a - dam burada sigara içmişler..

Dedi. Bir taraftan da Lünoya, bir kaç tane sigara artığı gösterdi:

— İngiliz tüütünü.. Üstündeki yazıyı bile okumak mümkün.. Camel.

Müfettiş cebinden bir mektub çıkardı, zarfını aldı ve bu sigara artıklarını içine doldurdu. Bir müddet daha araştırdı. Ni - hayet doğrularak:

— Başka bir şey bulamadım... Haydi bakalım.. şimdi beni köşke götür! dedi.

Köşkün önünde kendilerini jandarma Fero karşıladı. Müddeiumumi Andriyö, büyük salonun ocağı başında oturuyordu. Ocakta ateş yakılmıştı. Sorgu hâkimi, geni - ş adımlarla geziniyordu. Müfettişi görür görmez:

— Çok gecikdiniz.. dedi. Bay müddei - umumî ile beraber ortalık kararmadan Sanlis'e dönecektik!

Sonra, gelenin yüzüne dikkatle ba - rak:

— Ha.. Siz misiniz mösyö Forten!

Çoktanberi görüşmemiştik!

Müfettiş, nazik fakat soğuk cevap ver - di:

— Evet.. çoktanberi görüşmemiştik... Gecikmemin sebebi, ortalık kararmadan

etrafı şöyle bir gözden geçirmek istemek - liğimdir..

Beni, lütfen cumhuriyet müddeiumumi - sine takdim eder misiniz Bay hâkim... Şimdiye kadar kendisile tanışmak şerefini kazanamamıştım..

Müddeiumumî Andriyö derin bir düşün - ceye dalmıştı. Ağır ağır başını kaldırdı. Herşar:

— Mösyö Forten... Polis müfettişi... Birçok karanlık cinayetlerin esrarını çöz - müş değerli polislerimizdendir..

Forten:

— Elimden gelebileni yapıyorum... Da - ha doğrusu.. Rusların intikam cinayeti - rinde âdeta bir ihtisas sahibi oldum da... Bir Rus öldürüldü mü hemen beni gönde - riyorlar..

Herşar:

— Bu vak'ayı da aynı bakımdan araş - tırmak bence hatadır.. Çünkü Marukin on yıldanberi Fransız tebaası olmuş, Fransız - laşmıştır.. Kızının ve aşçı kadının söyle - diklerine bakılırsa, eski vatandaşları Rus - larla hiç bir teması yokmuş..

— Bu iki kadının böyle söylemekte çı - karları olabilir. Onlar hakkında bazı şey - ler öğrenebilir miyim bay hâkim?!

— Şüphesiz..

Sorgu hâkimi masanın üzerinde duran

kendi zabıtlarını açtı. Forten de kendi not defterini açtı ve hâkim Herşara sormağa başladı:

— Genç kız babasının cesedini görünce ne yaptınız?

— O.. O!.. Siz de cinayetin çeşidli ta - raflarından tetkikine başlıyorsunuz.. Bu, benim de hatırnma gelmedi değil!

Matmazel Marukin, modern bir kız, ba - basının cesedi önünde hislerine, âsabına ta - mamen hâkim oldu.. Taşkın hareketlerde bulunmadı..

— İhtiyar aşçı?

— Genç kızdan daha muammalı.. Ben - de efendisini pek o kadar sevmiyor kanaa - tını verdi. Bilâkis, hemen daima «küçük güvercinim» diye hitab ettiği matmazel Ma - rukinin üzerine de çığncasına düşkün.. Bence, onu bir dinleseniz..

— Dinleriz.. Evvelâ cesedi göreyim..

Herşar, Marukinin çalışma odasının ka - pısına doğru ilerledi. Kapıyı açtı, cesed o - rada idi. Odada bir jandarma nöbet bekl - iyordu. Sandra, ellerini kenedlemiş, cese - din ayak ucunda oturuyordu. İhtiyar Rus aşçı kadını da, bir dua mırıldanıyordu. For - ten etrafına bir göz gezdirdi. Sonra, cebin - den gene elektrik fenerini çıkardı. Cesede yaklaşıp çömeldi ve lâmbanın ışığını 5 -

lünün yüzüne tuttu, muayene etti. Bu uzun sürmedi. Sonra gene, salona döndüler.

Sorgu hâkimi:

— Nasıl?.. Ölüünün yüzünden bir şeyler keşfedebildiniz mi?

— Diye sordu. Fakat müfettiş huna cevap vermedi:

— Bay hâkim.. bana bulunan şu sigara ağızlığını gösterebilir misiniz?

Herşar şaşırıldı:

— Nasıl sigara ağızlığı?

Dedi. Bunun üzerine, o zamana kadar hiç bir şey söylemeyen müddeiumumî söze karıştı:

— Ağızlığı bulan benim.. dedi. Siz kızı garda beklemeğe gittiğiniz zaman, ben, metruk pavyonu dolaytım.. bulduğum iki şeyi size vermeği unuttuğum..

Sözlerini bitirirken Şarl Andriyö, elini cebine sokmuş, boyun atkısı ile ağızlığı çı - karmış ve sorgu hâkimine uzatmıştı. Jan - darma çavuşu Lüno, müddeiumumînin sap - sarı kesildiğini gördü.

★

Sanlise dönerlerken, müddeiumumî ile sorgu hâkimi hiç konuşmamışlardı. Konu - şulacak çok şeyleri vardı. Fakat Herşarın zabıt kâtabi Marten'in yanında konuşmak istemiyorlardı. Herşar notlarını karıştırmak ile vakit geçirdi. Müddeiumumî ise derin bir düşünceye dalmıştı.

Otomobil hâkimin evi önünde durunca, müddeiumumî de indi. Şoförüne:

— Alfred! Sen eve git.. dedi, madama söyle.. Mösyö Herşar ile konuştuktan sonra geleceğim.. geçerken kâtib efendiyi de evine bırakırsınız..

— Başüstüne efendim..

(Arkası var)

SİNEMA

Clark Gable

YAZAN: Meşhur sinema sanatçısı Spencer Tracy

Gerçekten meşhur bir adam olduğunuzu nereden anıyacaksınız? Doğduğunuz köyün sizi büyük bir adam telâki etme - sinden mi? O köyde doğduğunuzdan dolayı köylülerin iftihar duymasından mı? İşte Amerikanın en küçük bir şehri şimdi gurur duyuyor. Bu şehir, bundan otuz dokuz sene evvel Clark Gable'in dünyaya gelmiş olduğu Ohio vilâyetindeki Cadix şehridir.

Clark Gable ben den birkaç ay sonra dünyaya gelmiştir. Onun damarlarında o vakit benimki kadar tiyatroculuk kanı bulunuyordu. Yani yüz - de sıfır nisbetindedir. Onun babası petrol satıyordu, benim babam ise odun... Tâ Hazreti Nuh zamanından beri ecdadımızdan hiç biri sahneye çıkmamıştı.

Annesi vefat ettiği vakit Clark henüz küçük bir belediye. Hayatının ilk seneleri - ni büyük annesinin ve büyük babasının çiftliklerinde geçirdi. Buraya en yakın bulunan ev birkaç mil mesafede idi. Her halde oyun arkadaşı bulmak için uzak bir yerdi.

Clark bundan müteessir olmadı. Ona arkadaşlık eden çiftliğin köpeği oldu. Bu ilk münaşebetten her halde onda eser kalmıştır. Çünkü tanıdığı insanlar arasında bir köpek ile en çabuk ülfet eden muhakkak ki Clark'tır.

Beş yaşına bastığı vakit babası tekrar evlendi. Şansı varmış. Üvey anası onu hakikaten evlâd telâki etti, başına bastı. Clark, bu sayede bir aile yuvasının saadeti - ni tatmış oluyordu. Kendisini sevecek, okuyacak, hattâ şımartacak birisini bulmuştu.

Sekiz yaşına bastığı sırada anası ve babası 500 nüfuslu Hopedale şehrine taşın - dılar. Bu küçük şehir çocukta dünyanın en kalabalık şehri hissini uyandırdı. Nihayet kendine yaşit çocuklar buldu. Onlarla zıpzıp oynayacak, güreşler yapacak, yüzme o - yunlarına girecekti. Mektebe ilk adımı Hopedalede attı.

Clark tahsili her halde benden fazla se - viyordu. Çünkü 15 yaşına vardığı sırada o, tahsile devam arzusunu besliyordu. Ben ise o yaşta tahsilden tamamile vazgeçmiş bulunuyordum.

Fakat tesadüf bu... O sıralarda Clark'in babası Akron şehri civarında büyük bir çiftlik satın almağa muvaffak oldu, babasına yardım için mektebden bilmeceburıye ay - nıldı.

Bugün Clark, vücudunun düzgünlüğünü her halde terzilerle medyun değildir. O, bunu çiftlikteki mesaisine medyunur. Kıs - sağar, hayvanların yemlerini verir, odun yaz sabahın saat dördünde kalkar, inekleri yarar.

İlkbaharda çift sürerdi. Yazın orak işle - rini yapar, mahsulü toplardı. Bu işlerle iki sene uğraştıktan sonra tam manasile bir pehlivan oldu. Henüz on yedi yaşında bulunuyordu. Fakat çiftlik işleri zevkini okşamakla beraber artık bundan bıkmağa başlamıştı. Hayat değiştirmeye can atıyordu.

Bir gece, bu husustaki fikirlerini baba - sına aktı. Adam onun bu fikirlerine hiç kızmadı, fakat havret etti. Nasıl olurdu da Clark, mes'ud olduğu bir evi terkeder, o ev ki bilâhare onun olacaktı diye düşün - üyordu. Üvey anası onun tarafını iltilaz eyledi, çiftlik haricinde bir vaziyet edin - mesine sansını denemeğe hakkı olduğunu söyledi. Clark'in düşüncesi vardı, uzun münakasalarından sonra babası da düşün - cesini tasvib etti.

Clark, Akron şehrine göçtü. Gün - düzleri bir lâstik fabrikasında çalışacak, ge - celeri ise Akron üniversitesi tib kurslarına devam edecekti.

O vakit doktorluk Clark'a göre dünyanın en güzel mesleği idi. Zannederseniz Clark çok iyi bir doktor o - labilirdi. Karakteri ve fikri buna müsâid idi. O, hâdisatı olduğu gibi kabul eylemek kabiliyetini haizdir. Her ne olursa olsun hiç şaşırılmaz, insanlara karşı daima alâka bes - ler. Elverir ki onlar, oldukları gibi ortaya çıksınlar. Yani doktorun önüne çıktıkları gibi...

Clark'ın planı çok güzeldi. Fakat bir ge - ce lokantada civarda bulunan bir tiyatro kumpanyası mensubları ile buluşmak onun bütün fikirlerini altüst etti.

San'atkarlar, oyunları temasa eylemesi için ona biletlere verdiler. O havatına ilk defa olarak tiyatroya girdi. Temsil

Bu resimler Clark Gable ile karısı Carole Lombard'ın beyaz perdedeki makyajla ve tabii hayatındaki hakiki çehrelerini göstermektedir. Her iki çehreyi iyice tetkik ettikten sonra şaşmayınız, işte sinemanın en büyük sihri budur.

her halde güzel olmalı idi, ki onun üze - rinde büyük bir tesir yaptı.

Ertesi gün Clark fikrini değiştirdi... Ya tiyatro san'atkarı olacak, yahud da hiç bir şey olmayacaktır.

Sabahleyin vakit geçirmeden tiyatro kumpanyası müdürünü görmeğe gitti ve zorla ondan ehemmiyetsiz bir figüranlık rolünü kopardı. Bittabi bu rol ücretsiz idi. Bu suretle Gable'in para için tiyatro san'at - nı tercih eylediğini kimse iddia edemez. Oyunda rol almak haddi zatında kendisine iyi bir mükâfat gibi geliyordu.

Ben de tiyatro san'atına atıldığım vakit epey sefalet çekmişim. Bu san'at Clark için mahzurları mucib olabiliirdi. Bereket versin ki lâstik fabrikasından gündüzlüleri çalış - an Clark geceleri rol yapan san'atkar Clarka yardımında bulunuyordu.

Hayat onun için daima böyle geçmiştir. Clark, daima kendi kendine yetmeğe mu - vaffak olmuştur.

Fakat aradan bir müddet geçtikten sonra parasız san'ata karşı bağıllığına rağmen, bu sahneye veda eylemek mecburiyetini hissetti. Babasından bir mektub almıştı. Bu mektub üvey annesinin vefat eylediğini, babasının Oklahomaya gittiğini ve orada bir petrol kuyusu bulunduğunu bildiriyordu. Baba aynı zamanda kendisine yardım et - mesini rica ediyordu.

İşte bu suretle Clark, yeni mesleğine at - ıldı. Yani petrolculuğa! Para cihetinden işi iyiydi. Günde on iki dolar kazanıyordu. Fakat hayatı gene bir inkılâb geçirmeğe namzedmiş! Günün birinde bulunduğu şeh - re seyyar bir tiyatro kumpanyası geldi. Clark petrolü de, iyi gündeliğini de terkey - ledi ve haftada ancak 10 dolara bu kum - panyaya dahil oldu.

Hâlâ bugün anlatıldığına göre petrol ku - yuları başında geçirmiş olduğu günler ha - vatının en muzlim safhasını teşkil etmek - tedir. O petrol kuyuların başında işçilerin hayatı ne suretle telâki eylediklerini, hâ - disat müvacehesinde ne gibi hattı bereket teşbit eylediklerini öğrenmiş oldu.

Tesadüf bu ya... Bu defa intisab eyle - mis olduğu tiyatro kumpanyası da bu ha - vatı yasaması, bu havatı muvaffakiyetle tem - vil edebilecek bir san'atkar peşinde idi.

Clark'ın bu defaki san'atkarlık hayatı kumpanyanın Oregon vilâyetinde Portland şehrine varışına kadar devam etti... Çünkü kumpanya bu şehirde infisah eyledi.

Hayatını tesadüfe, kadeere tamamile bağ - liyan Clark hiç nevmid olmadı. Kendisine başka bir iş aradı. İnşaat tezgâhlarına ya - zıldı. Odun vagonlarının tahliyesinde iş al - di. Telefon telleri tesis eyledi. Boyunbağ - ları sattı. Velhasıl tam manasile «hayatını kazanmağa» başladı. Fakat, bu, ona kâfi gelmiyordu. O daima «tiyatroya rol al - mak» arzusunda idi. Tiyatroya henüz san'atkar olmadığını, kudretli bir oyun göstermediğini biliyordu. Fakat tekemmül eylemek arzusunda idi. Jozefin Dilton a - dında bir kadından hitabet dersleri aldı. Bilâhare bu kadın ile evlendi.

Kadın, onun için çok uğraştı. Hâlâ bu - nu şükranla yâdeyleyler. Jozefin, ona, ken - disine hâkim olmasını, sesini terbiye eyle - mesini, muhavere kudretini çoğaltmasını öğretti.

Esasen Clark, iyi bir aktörün sahib bu - lunması lâzım gelen vasıfları haizdi. Joze - fin bu vasıflarını kullanmasını, ona öğretti. Aylarca her akşam kadının yanına gitti.

1925 senesinde Clark, Holivoda gitme - ğe karar verdi. Orada bir müddet boş kal - dı. Holivud film kumpanyaları ona, ancak

Berlinde yapılan mühim görüşmeler

(Baştaftı 1 inci sayfada)

yanın Berlin sefirleri de hazır bulunmuş - lardır.

Roma radyosu bu gece (Dün gece) neş - riyatında Hitlerin dört hafta süren gaybu - betinden sonra Berlinde avdetini müteakib yapılan bu mülâkatın ehemmiyetinden u - zun uzun bahsettikten sonra ezcümle de - miştir ki:

«Mülâkat esnasında yeniden kurulacak olan Avrupa meseleleri görüşüldüğü gibi İngiltereye karşı yapılacak olan müsterek taarruz da müteale edilmiştir.»

Fransa - İspanya hududu

Roma radyosu bu neşriyatı müteakib Almanların kontrolü altında bulunan Fran - sa - İspanya hududunun kapatıldığını da haber vermiştir.

12.30 da

Berlin 7 (A.A.) — B. Hitler, bugün saat 12.30 da, başvekkâlet dairesinde, Kont Ciano'yu kabul etmiştir.

Tafsilât verilmiyor

Roma 7 (A.A.) — D.N.B. ajansı bildirir - yor:

İtalyan siyasi mehafili, kont Ciano'nun Berlini ziyaretini, en ön safta gelen bir hâ - disce olarak telâki etmekteydiler. Ahvall ha - zıra dairesinde ve ezher cihet, bu ziyaret hu - susî bir dikkati mucib olmakla beraber, mez - kûr mehafil, Alman - İtalyan ittifak ve tes - rîki mesalsi çerçevesi dahilinde görüşmele - ri pek normal telâki etmektedir.

Önümüzdeki günler zarfında etrafında müzakerat cereyan edecek olan meseleler hakkında, şimdilik tafsilât verilmesine im - kân olmadığı da ilâve olunmaktadır.

Görüşmeler

Berlin 7 (A.A.) — Alman başvekkâlet dai - resindeki görüşmeler, saat 14.15 te nihayete ermiştir. Bunu müteakib, Von Ribbentrop, Kont Ciano şerefine Adlon otelinde bir öğ - le ziyafeti vermiştir.

Kont Ciano garb cephesinde

Berlin 7 (A.A.) — Kont Ciano, bu akşam hususî trenle, işgal altında bulunan araziyi ziyaret için garbe hareket etmiştir. Ziyaret, pek muhtemel olarak 2 gün sürecek ve bu es - nâda eski garb cephesinin en mühim min - takaları gezilecektir.

Fransız ordusu harb etmedi mi?!

(Baştaftı 5 inci sayfada)

belerinde Valansiyen bölgesinde olduğu gibi, bilâhare Şampanyada dahi lüzumun - dan fazla durdular ve bu suretle soldan ve geriden çevrilmelerine müsâade ettiler. Çevrilen bir orduda ise, bahusus kurtulmak ümidi kalmadığı zaman, muharebe kuvve - ti kesilir; çünkü muharebe etmekten bir ga - yeleri kalmaz. Böyle orduların akibeti şü - pheş esarettir. Onun için general Gaule'ün Fransız ordusu harbetmedi demesi ve bu - nun sebebi Fransız başkumandanlığının 1940 yeni Alman harb tekniğini 1914 me - todlarıyla mağlûb etmeğe uğraşmasına at - fetmesi doğru mudur? Fakat general Ga - ule, Fransız ordusunun harbetmek isteme - sinden bahsetmemiştir ve hattâ onun cesaret ve azim fikrinin noksan olmadığını söylemiştir.

Bununla beraber iyice bilmelidir ki, mil - li büyük bir ideal için savaşan millet ve ordular yalnız vazife yapmak için harbi ka - bul eden mefkûresiz millet ve ordulara da - ima galebe çalmışlardır ve çalacaklardır. Almanlar kendi seri ve azim galibiyet - lerinin sebeplerini şöyle icmal ediyorlar:

«Bunun sebeplerini müttefiklerin zan - nettikleri gibi Almanların sayıca olan ü - stünlüğünde aramak hakikate uymaz. Filva - ki Alman hava kuvveti sayıca faikdi. Al - man garb ordusu, bilâkis 10 Mayısda Ho - landa, Belçika, İngiliz ve Fransız ordula - rına karşı harbe başladığı zaman onların bütün yekûnlarından daha az tümene ma - likti. Harekât da, Polonyada olduğu gibi müsâid bir durumdan başlayamamıştı. Bi - lâkis, tabii mânilerin ve tahkimatın bilhas - sa kuvvetli kıldığı hududlara cepheden ta - arruz etmek ve bunları yarmak lâzım gel - mişti.»

«Alman muvaffakiyetinin sebeplerini, Almanyanın düşmanlarının zayıf zannet - tikleri yerlerde yani onun ihtilâl dinamiğin - de ve millî sosyalist sevk ve idaresinde ara - ramalıdır. Ordunun yaptığı büyük şeyler artık sadece vazife hissile değil, ancak Al - man milletinin tasdiğı mefkûre ile izah e - dilir. Bütün sınıflarda, bütün âmirlerin en aşağı derecelere kadar, nümüne olacak su - rette, şahsan ileri atılmaları ve vaziyetten cür'etle istifade edilmesi bu muazzam za - ferin husulüne fevkalâde bir surette yar - dım etmişlerdir.»

H. E. Erkilet

ehemmiyetsiz figüranlık rolleri veriyorlardı. O da bergün değil.

Bu iş onun karnını doyuruyordu. Bun dan dolayı başka taraflarda iş aramağa koyuldu.

İşte tam bu sırada bir tiyatro prodük - törüne rastgelmiş bulunuyordu. San'atkarın bundan sonraki hayatını başka yazımızda okuyacaksınız.

KADIKÖY

Bahariye Dirlik apartmanında

Sinir Hastalıkları

DOKTORU

Rasim Hatiboğlu

Tel. (60932) Saat 9-12 ve 2-7

MESELELER

(Baştaftı 1 inci sayfada)

Maaşları da, geçirdikleri beş, altı senelik yüksek tahsil hayatına rağmen (50) lira - dır.

Maamafih büyük bir meslek aşkile de - nizeliğe intisab ettikleri için onlar, hayatın bu ilk kademesindeki nasibelerini azımsa - mamaktadırlar. Yeter ki meslek çerçevele - ri dahilinde bir iş bulabilsinler. Fakat işin zorluğu işte buradan başlar. Zira mektebi bitiren talebeden bir veya ikisi belki ge - milerde iş bulabilirler. Fakat diğerlerine kapılar kapalıdır. Zira ekseriyetle kadro - lar dolmuş bulunmaktadırlar.

Devlet, yüz binlerce lira sarfederek bir müessesce vücade getirmiştir. Oraya, binbir itina ile tahsillerine bakarak, vücad kabili - yetlerini ölçerek imtihanla seçme talebe alm - ıştır. Bunları, gene binlerce lira sarfede - rek, beş, altı sene masraf edip okutmuştur. Sonra tam kendilerinden istifade edilmek sırası geldiği zaman iş verememektedir. Çünkü kadrolar doludur. Öyle deniz tale - besi biliyoruz ki mektebi bitirdikten sonra denizle alakalarını kesmemek için, aynı za - manla bu kadro dolgunluğu yüzünden fed - akârlık yapılmaya katlanarak gemi kâtipi, kâtib muavinliği gibi vazifeler kabul et - mişlerdir. İşleri ambarcılık, balya istifi yap - mak ve saymak olmadığı için, ilk vazife aldıkları ay sonunda hemen bütün maaş - larını, mektebde başka şey öğrenip hayata başka sahada çalışmak mecburiyetinde kaldıkları için verdikleri açığa yatırmak mecburiyetinde kalmışlardır.

Gene biliyoruz ki pek zayıf olan deniz ticaret filomzuu, yarın sekiz, on gemi ile takviye etmek imkânını bulabilsek, bu ge -

milerin teknik kadrosunu tedarik eylemek mümkün olmayacaktır. Demek ki ortada bir aksaklık vardır. Ya bu her cihette gü - zel mektep bize fazladır. Yahud fazla de - ğil, bilâkis lâzımdır. Fazla ise masrafa bir - nihayet verelim. Degilse bu kadro engelini ortadan kaldıralım.

Bu mektebin deniz ticaret filomzu (50) lira maaşla mülazım kaptanlık vaz - ifesi bulamayan bu seneki makine kısmı mez - unlarından birini Sümerbank Kütahya için, bir diğerini de İzmit kâğıd fabrikası (170) lira ücretle angaje etmek üzere iş -

(50) lira ve (170) lira. Bu gençler, kadro müşkülâtını bir ganimet bilerek el - bette ki bu müsâid fırsatı kaçırılmayacak ve devlete olan tahsil borçlarını her sene mu - ayyen taksitlerle ödeyip birkaç sene sonra mecburi hizmet külfetinden kurtulacaklar - dır. Fakat neticede bunun zararını gene memleket çekecektir.

Münakalat Vekâletinin bütün Türk de - nizcilerinin hizmet seviyesini ayarlamaya matuf bir kanun projesi hazırladığını veya hazırlamak üzere bulunduğunu işitiyoruz. Bu kanun ile devlet hizmetinde çalışan bir kaptan veya makinisten ne isteniyorsa hu - susî iş yapan bir armatörün hizmetinde çalışan denizciden de aynı hizmet istenecek ve mukabilinde aynı nimet verilecektir. Fa - kat bu iş henüz kuvvededir. Fül haline ne zaman geleceği bilinemez. Yükariki ahval ise bu işteki müstaceliyetin ne kadar bü - yük olduğunu gösterir. Biz yararı destek - Alâkadarlardan da bir an evvel bunun ilâ - cını temin eylemelerini bütün memleket denizciliği namına ve ehemmiyetle rica edi - voruz. — S. R.

Resmî Tebliğler

İngiliz tebliği

Londra 7 (A.A.) — Hava nezareti te - bliğ ediyor:

İngiliz hava kuvvetlerine mensub bom - bardıman tayyareleri, dünkü gün zarfında Deichshausen Alman tayyare fabrikasına, Warlhaven ve Flessinge Holanda tayyare meydanlarına karşı hücumlar yapmıştır. İki tayyaremiz avdet etmemiştir.

Dün gece bombardıman tayyarelerimiz Kiel ve Wilhelmshaven deniz üslerini bom - bardıman etmişlerdir. Dok, inşaat tez - gâhları ve Wilhelmshaven'de hangar ve depolar üzerine Hamburg ve Cuxhaven'de doklara hücumlar yapılmış ve müteaddid yangınlar zuhur etmiştir. Kolonyada demir - yolların bombardıman edilmiştir. Holanda - da Schipol tayyare meydanı da bombardı - man edilmiştir. Bir bombardıman tayyare - miz avdet etmemiştir.

Kahire 7 (A.A.) — İngiliz umumî ka - rargâhının tebliği:

Garb çölünde, keşif kollarımız, yeniden düşman cephesine girerek Bardia-Capuzzo yolunu kesmişlerdir.

Habeş cephesinde, 4 Temmuzda Cas - sala'da düşmanın, evvelce bildirilen Mada, 8 hafif tank, iki tayyare ve 300 insan kayıp verdiği gelen mütemmim malûmattan öğ - renilmiştir.

Diğer cephelelerde kayda değer bir şey yoktur.

Alman tebliği

Berlin 7 (A.A.) — Alman başkumandan - lığının tebliği:

Bir Alman seri hücum botu, Wight a - dası açıklarında altı bin tonilâtölük bir va - puru batırmıştır.

Alman hava kuvvetlerine mensub te - şekküller, cenubi İngilterede mühim askerî hedeflere karşı hücumlarına muvaffaki - yetle devam etmiştir. Vfalmonth limanında bir tayyare sekiz bin tonilâtölük bir tica - ret gemisine tam isabetli bombalar atmış - tur. Gemi yanmıştır.

Şimal denizinin merkezi kısmında, Al - man muharebe tayyareleri bir İngiliz deniz kuvvetleri teşekkülüne hücum etmiştir. İki torpido muhribi o derece ciddi hasara uğ - ramıştır ki, battıkları muhakkak addedil - mektedir.

Manş denizinde bir yardımcı harb gemi - si ve bir karakol gemisi batırılmıştır. Dün tayyareler tarafından ciddi surette hasara uğratılmış olan Arado 196 tipi denizaltı gemisi batmıştır. Geminin mürettebatı Al - man ileri karakol gemileri ve Alman tay - yareleri tarafından kurtarılmıştır.

İngiliz hava kuvvetlerinin şimali Al - manyada yaptıkları gece uçuşları, az ehem - miyetli hasarları mucib olmuştur. İngiliz tayyarecileri, bomba ve mitralyözlerle Da - niymarka balıkçı gemilerine muvaffakiyet - siz hücumlar yapmışlardır. Silâhsız bir Nor - veç gemisine bir İngiliz bombası tam isa - betle düşmüştür. Mürettebatın birkaç kişi ölmüştür.

Dün, düşman, on tayyare kaybetmiştir. Bunların üçü hava muharebelerinde düşü - rülmüş, diğer üçü hava dâfi bataryaları ta - rafından yere indirilmiş, ikisi yerde tahrib edilmiş ve diğer ikisi de donanma teşek - küllerli tarafından düşürülmüştür. İki Al - man tayyaresi kayıbdır.

Sovyetlerin Belgrad elçisi

Belgrad 7 (A.A.) — Avala ajansı bildirir - yor:

Sovyetler Birliğinin Belgrad elçisi Plot - nikov, refakatinde elçilik memurları ve Tass muhabiri olduğu halde, bu sabah saat alti - da Yugoslav hükümet merkezine gelmiştir.

Deniz Harb Okulu ve Lisesi Komutanlığından:

Okulumuza ücretle iki matematik öğretmeni alınacaktır. İstekilerin Heybeliada - da bulunan okul komutanlığına müracaatları. 5771

Alman beyaz kitabında çıkan vesikalar

(Baştaftı 1 inci sayfada)

sika Fransız ve İngiliz hava kurmayları ara - sındaki 5 Nisan 1940 tarihli bir mukave - lenamenin protokolüne mütealliktir.

Protokol metni şudur:

«Kafkasya petrol münakasasına karşı Fran - sız İngiliz hava hücumu münhasıran Batum, Groznic ve Bakü tasfiyehanelerle liman - larını istihfad eder. İlk altı gün zarfında Kafkasya tasfiyehanelerle limanların yüz - de 30 ilâ 35 ünin tahrib edileceğine itimad olunabilir. Bu hareket için kullanılacak tay - yare adedi 6 Fransız grupundan ve üç İn - giliz filosundan mürekkebe 90 ilâ 100 tay - yareye balığ olacaktır. Fransız grupları Ba - köya derpiş edilen tarihlerde aktın yapabi - lecek surette tehdit edileceklerdir. Fran - sız grupları ihtiyaten yağ depoları ile mü - cebbez iki adet Farman 222 grupundan ve 4 adet Glenn Martin grupundan müte - şekkil olacaktır. Bu gruplar her akında takriben 100 tasfiyehane üzerine cem'an 70 ton bomba atabileceklerdir; Düşmanın aksülâmeli ve Alman avcı tayyarelerinin muhtemel mevcudiyeti, bu ameliyenin mü - essirliğini geniş ölçüde azaltacaktır.»

Bir gazetenin sualleri

Londra 7 (A.A.) — Gothenburgda çıkan «Ny Tid» gazetesi, Almanların Fransada bir vagonda bulduklarını iddia ettiği ve Alman radyosunun ve İtalyan propagandasının ge - nis bir surette yaymakta olduğu vesikaları bahis mevzuu ederek diyor ki:

Almanların muzır vesikalar bulmakta hu - susî bir mehareteri var. Norveçte, İngiltere - nin bu memleketi işgal etmek niyetinde ol - duğunu gösteren kâğıtlar keşfettiler. Bittabi bu korkunç plân, Almanların kahraman ha - reketleriyle önledi. Almanlar, siyanet melek - leri gibi, Norveç kanadları altına aldılar ve müthiş İngiliz işgalinden kurtardılar. Aynı şey, Belçikada ve Holandada da oldu.

Bitaraf bir müşahid, kendi kendine şu su - ali sorabilir? Nasıl oluyor da hiç kimse bu sözde plânların maddî bir emaresini görme - di. Bu vesikalar hakikî dahi olsalar, ancak büro fantezileridir. Fransa ve İngilterenin bu vesikalar muhteviyatına mutabik tedbir - ler almış olduklarını isbat eden birşey yok - tur.

Almanlar, müttefiklerin, İskandinavya da dahil olmak üzere bitaraf devletleri harbe karıştırmak ve yanlarında yer almağa mecb - ur etmek için plânlar hazırlamış oldukla - rını söyledikleri zaman da insanın zihnine aynı düşünce geliyor. Bu Alman haberlerini ciddiye almak hakikaten çok güç. Müttefik - lerin stratejisi şimdiye kadar insanı fazla hayranlığa düşürecek bir mahiyet göster - medi ise, bundan bu derece abdalca hare - ket edebilecekleri mânâsı herhalde çıkmaz. FİL liyat şudur ki bu memleketleri bugün Alman ya işgal etmiş bulunmaktadırlar ve terazide, diğerlerinin plânlarından çok daha ağır çekmektedir.

SÜTLÜCE

Madenî Eşya Fabrikası

Keramik dairesinde şeflik yapmak

üzere Avrupada tahsil etmiş

BİR TOPRAK MÜHENDİSİNE

ihtiyaç vardır. Şeraitini İstanbul

510 No. posta kutusuna bildirmesi.

DOKTORLARIMIZIN VE HALKIMIZIN NAZARI DIKKATİNE:

Laboratuvarın değişmesi üzerine bir kaç zamandır piyasada mevcudu kalmıyan ve en güzel ve lâtif bir şekilde imâl edilip içimi gayet kolay ve lezzetli olan

(PÜRÇOLİN) Gazozlu Müshil Limonataları

Her eczanede müşterilerimizin emirlerine amadır. Toptan satış deposu

CAN LABORATUARI

İş Bankası arkasında No. 5 İstanbul

Telefon: 21939 - Telgraf ASİPROCAN

1940 SENESİ VIYANA SON BAHR FUARI 1-8 EYLÜL 1940

Her sene olduğu gibi bu sene de bütün mükemmeliyetiyle açılacaktır.

Müessil: K. A. MÜLLER ve ŞERİKİ

Telefon: 40090, P. K. 1090, Telgraf "TRANSPORT",

Adres: Minerva Han Galata - İstanbul

Satılık Deniz Motörü

Birliğimizin elli tonluk çifte direkli SELÂMET motörü satılacaktır. Motör ve tekne yepyeni bir haldedir.

Taliblerin 4 üncü Vakıf han, birinci kat, numara 13 - 15 te Büromuza müracaatları ilân olunur.

Fındık Tarım Satış Kooperatifleri Birliği İstanbul Bürosu

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü İlanları

Kapalı zarf usulü ile satılacağı gazetelerle ilân olunan Fabrika Havuzlar ve İstinye Dok sahalarındaki müterakim hurdalara talib çıkmadığından 11 Temmuz 1940 Perşembe günü saat 15 de pazarlıkla satılacaktır.

İsteklilerin şartnameyi görmek üzere alım satım komisyonuna müracaatları. (5224)

Kuleli As. Lisesi Md. den:

Kuleli, Maltepe, Bursa askeri liselerinin birinci sınıflarına istekli ve bütün girme şartlarını haiz olan namzedlerin seçme sınavları 10/ Temmuz/940 günü mezkûr lise - lerde yapılacaktır. Namzedlerin en geç 10/ Temmuz/940 sabahı saat 8 de mürekkebli kalemlerle veya hokka kalemlerle işbu liselerde bulunmaları ilân olunur.

(224) (5690)

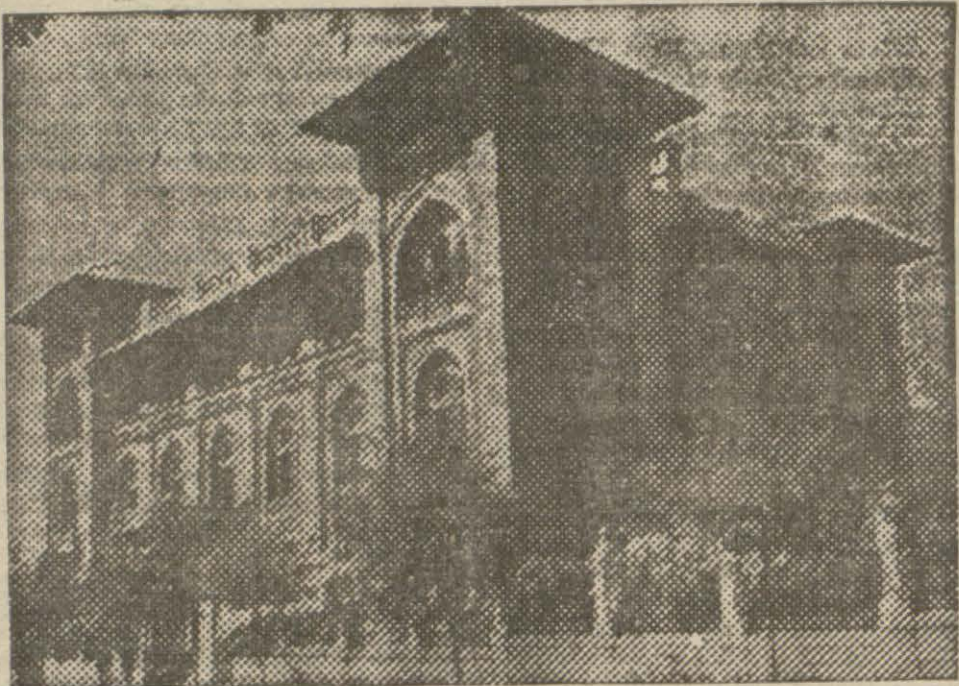
Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 "	500 "
4 "	250 "
40 "	100 "
100 "	50 "
120 "	40 "
160 "	20 "

DIKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düş - miyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran ta - rihlerinde çekilecektir.

Bir haftalık radyo programının devamı

ÇARŞAMBA 10/7/1940

7.30: Program, ve memleket saat ayarı. 7.35: Müzik: Schubertten varyasyonlar - «A. labalık», ve Teleman Triosu «Tafelmusik». 8: Ajans haberleri. 8.10: Ev kadını - Yemek listesi. 8.20 - 8.30: Müzik: Rudi Valle'nin plâk ları. 12.30: Program, ve memleket saat ayarı. 12.35: Müzik: Müsterek şarkı ve semailer. Çalanlar: Fahre Fersan, Vecihe, Refik Fer - san. Okuyanlar: Muzaffer İkar, Necmi Rıza Ahiskan, Sadi Hosse. 12.50: Ajans haberleri. 13.05: Müzik: Halk türkülleri. 13.20: 14: Müzik: Radyo Salon orkestrası (Violonist Necib Askin idaresinde). 18: Program, ve memleket saat ayarı. 18.05: Müzik: Caz - band Pl.) 18.40: Müzik: Fasil heyeti 19.15: Konuşma (Dış politika hâdiseleri.) 19.30: Müzik. Çalanlar: Cevdet Çağla, Fahri Ko - puz, Hasan Gür. Okuyan: Melek Tokgöz. 19.45: Memleket saat ayarı, ve Ajans haberleri. 20: Müzik: Okuyan - Radife Erten. 20.15: Konuşma. 20.30: Müzik: Virtüöz'lar (Pl.) 20.50: Müzik: Saz eserleri. Radyo kü - me sazi. 21.15: Müzik: Tanınmış operet par - çaları. (Pl.) 21.30: Konuşma (Radyo gaze - tesi.) 21.50: Müzik: Riyaseticümhur Bando - su (Şef: İhsan Küncer.) 22.30: Memleket sa - at ayarı, Ajans haberleri; Ziraat, Esham - Tahvilât, Kambiyo - Nukut Borsası (Fiat.) 22.45: Müzik: Cazband (Pl.) 23.25 - 23.30: Yarınki program, ve kapanış.

PERŞEMBE 11/7/1940

7.30: Program, ve memleket saat ayarı. 7.35: Müzik: Karışık hafif müzik (Pl.) 8: A - jans haberleri. 8.10: Ev kadını - Yemek lis - tesi. 8.20 - 8.30: Müzik: Macar rapsodisi, No. 14 - Franz Liszt. 12.30: Program ve memle - ket saat ayarı. 12.35: Müzik: Okuyan: Mef - haret Yıldırım. 12.50: Ajans haberleri. 13.05: Müzik: Oyun havaları ve Türküler. 13.20: Müzik: Sinema Org'undan parçalar (Pl.) 13.40 - 14: Müzik: Charles, Trenet, Tino Rossi vesairden parçalar (Pl.) 18: Prog - ram, ve memleket saat ayarı. 18.05: Müzik: Melodiler (Pl.) 18.30: Müzik: Radyo Caz or - kestrası (İbrahim Özgür idaresinde.) Sopra - no Bedriye Tüzünün iştirakile. 19.10: Mü - zik. Çalanlar: Vecihe, Cevdet Kozan, Ruşen Kam. Okuyan: Muzaffer İkar. 19.45: Mem - leket saat ayarı, ve Ajans haberleri. 20: Mü - zik: Fasil Heyeti. 20.30: Konuşma. 20.45: Mü - zik: Dinleyici dilekleri. 21: Konuşma (Şih - hat saati.) 21.15: Müzik: Violonsel ve Piano Sonat in la minör: Buononcini. Mes'ud Ce - mil ve Ulvi Cemal. 21.30: Konuşma (Radyo gazetesi.) 21.45: Müzik: Radyo Orkestrası (Şef: H. Ferid Alnar.) 22.30: Memleket saat ayarı, Ajans haberleri; Ziraat, Esham - Tah vilât, Kambiyo - Nukut Borsası (Fiat.) 22.45: Müzik: Cazband (Pl.) 23.25 - 23.30: Yarınki Program, ve kapanış.

(Arkası var)

Spor: Fenerbahçe milli kum eşampiyonu oldu

(Başarları 6 inci sayfada)

Babaeski İbrahim - Kara Hüseyinle be - rabere.

Pehlivan Köylü Mustafa - Ali Ahmedle be - rabere.

Değişerek güreşen bu çiftler tekrar berabe - re kalmışlardır.

Mülâyim - Habes Tafari arasındaki gü - reşte çıkan münazaa üzerine 15 inci dak - kada Mülâyim galib ilân edildi. Günün son müsabakası Tekirdağlı Hüseyinle Vily Mar arasında idi. Hüseyin hasmını kolaylıkla 17 nci dakikada yendi.

Dün yapılan yüzme ve su topu birincilikleri

İstanbul yüzme, atlama ve su topu birin - cilikleri seçmeleri dün Büyükdere'de yapı - lmış ve müsabakalara 70 müsabık girmiştir.

Galatasaraylı Mahmudun 100 metre sırt - üstünde kendisine ald olarak yenilediği rek - ordan sonra alınan dereceler şunlardır:

100 sırt üstü: Mahmud (Galatasaray) 1.20 (rekor), Fuad (Bekoz).

200 serbest: Vedat (Hayriye İlesesi) 2.50, İs - mail (Beykoz).

1500 serbest: İbrahim (İstiklâl) 24.02, Yu - suf (Beykoz).

4X200: Beykoz takımı (rakipsiz birinci.)

Küçükler: 200 serbest: Ali (Galatasaray) 2.51, Sadul - lah (Galatasaray).

100 sırt üstü: Kemal (Galatasaray) 1.27.6, Necati (Beşiktaş).

800 serbest: Mehmed (Galatasaray) 14.44, Sabahattin (Galatasaray).

4X100: Galatasaray takımı 5.2.8. Beşik - taş takımı.

Su topu: Beykoz 5, Galatasaray 2.

Kule atlama: Suad (Galatasaray), Fahri ve Talât (Beykoz) finale kaldılar.

Tramplen: Suad, Sadi (Galatasaray), Fah - ri (Beykoz).

Küçükler: Kule atlama: Kemal (Galatasaray), Or - fon (Beykoz).

Tramplen: Kemal (Galatasaray), Orhan ve Gülsüm (Beykoz).

Nihai müsabakalar önümüzdeki hafta ya - rılacaktır.

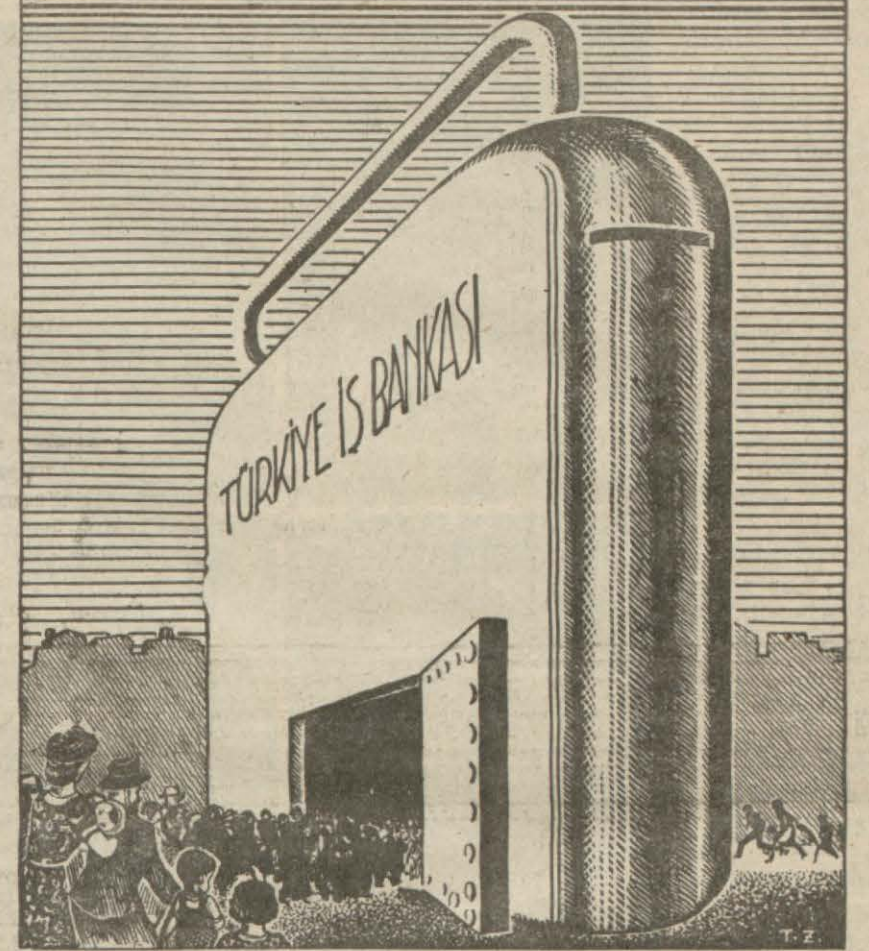
Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ

A. Ekrem UŞAKLIGİL

EN SAĞLAM SIGINAK

1940 İKRAMIYELERİ:

T. İŞ. BANKASI
1940 Küçük
Carî Hesaplar
İKRAMIYE PLÂNI

1 adet 2000 liralık	= 2000.- lira
3 " 1000 "	= 3000.- "
6 " 500 "	= 3000.- "
12 " 250 "	= 3000.- "
40 " 100 "	= 4000.- "
75 " 50 "	= 3750.- "
210 " 25 "	= 5250.- "

Keşideler: 1 Şubat, 1 Mayıs, 1 Ağustos, 1 İkinciteşrin tarih - lerinde yapılır.

SAĞLAM DIŞLER VE AĞIZ BAKIMI MUTLAKA
RİDA DIŞ SUYU
İLE TEMİN EDİLİR. MUSTAHZARIN MAYI HALİNDE OLMASI DOLAYISILE
DIŞETLERİN EN DERİN YERLERİNE GİREKEREK ANTİSEPTİK TESİRİNİ YAPAR.

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden

- 1 - Kurumumuz talebe ve müstahdeminin işlerinden ekmeç, toz ve kesme şeker ve yaş sebze pazarlık suretiyle satın alınacaktır.
- 2 - 9/7/940 Salı günü hiszalarında saatlerde Rektörlük binasındaki müteşekkil komisyon tarafından ihalesi yapılacaktır.
- 3 - Muvakkat teminat % 7,5 tur.

Fazla izahat ve şartname almak iste enlerin enstitü daire müdürlüğüne mür - caatları. (3055) (5230)

Cinsi	Miktarı	Beher Kg. Fl.	Tutarı
Toz şeker	12.000	38	5.700) Saat 11 de
Kesme şeker	5.000	42	2.310)
Ekmeç	135.000	10,5	14.145) Saat 8 de
Yaş sebze			
Semizotu	1.000	8	80
Ayşekadın fasulye	7.000	12	840
Çalı fasulye	2.000	10	200
İç barbunye taze	1.000	15	150
Dolmalık biber	1.500	12	180
Sivri biber	500	10	50
Domates	15.000	8	1200
Taze bamyası	500	20	100
Salatalık hiyar	10.000 A.	4 adedi	400
Limon başboy	20.000 A.	3 adedi	600
Maydanoz	10.000 D.	1 demetli	100
Dereotu	3.000 D.	1 demetli	30
Name	500	1 demetli	5
Patlıcan baş boy	20.000 Kg.	9	1800
Sakız kabağı	3.000 "	8	240
Taze soğan	1.000	10	100
Taze iç bezelye	1.000	20	200
Ayva	1.500	10	150
Vişne	2.000	20	400
Taze erik	1.500	10	150
Taze kayısı	1.500	25	375
Çilek	500	25	125
Elma	1.500	20	300
Şeftali	1.500	20	300
Karpuz	15.000	6	900
Kavun	10.000	6	600
Üzüm	15.000	15	2250
Portakal 80 lik	15.000 aded	4	600
Taze yaprak	300	15	45
Kereviz	1.000	10	100
Lâhana	15.000	5	750
Prasa	10.000	5	500
Ispanak	10.000	8	800
Taze bakla	5.000	9	450
Havuç	2.000	6	120
Karnabahar	1.000	15	150
Sarımsak	300	20	60
Tatlılık kabak	500	5	25
Salamura yaprak	500	20	100
Salça	1.000	25	250
Enginar	5.000 aded	10	500
Patates Adapazarı, sarı	15.000	6	900
Kurusoğan	12.000	6	720